

วารสารข้าราชการ

สิงหาคม ๒๕๑๕

ทรงพระเจริญ

ไฉ่ เห็นเป็นบุญสุนทร
ทมิศร์สวัสดิศรคณา

บรมสมเค็ญ ฯ เมตตา

การุญสุนทานฉานฉาย

ทรงห้วงปวงราชฎร์มาศรมลาย

ทรงสละพระชาติราชฎร์พลี

โปรตเกล้า ฯ ชาวไทยไครมี

ทรงขจคัคบักเป้าเสว้าหาย

ยังข้อกรณียคัลลคลาย

แห่งราชปวารณานาอันนที

วาระเฉลิมเจิมขนม

ปวงชนล้นเกล้าเส้าสลอน

ยอกรถวายร่าชพร

ขอจทรงเกษมเปรมปรีด

ขวัญเมืองเลื่องหล้าขารนิ

เป็นศรีสยามงามเทอญ ฯ

ของเหล่านิกร

ยังคัวยมหา

กลางบ้ำ คิน ทวาย

ทุกขั้วปถพี

คังนัฟ
คังนัฟและหมาย

ลู่เปลี่ยนเวียนวน

พระแม่เนศ

เคียงคู้ภูมิ

คัวยเกล้าคัวยกระหม่อม ขอเคชะ
ข้าพระพุทธเจ้า “วารสารข้าราชการ”

(ยุทธนา บุญส่ง.....ร้อยกรอง

เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วารสารข้าราชการ

วารสารเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ท่านสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน บัญชาคั่ง หรือปัญหาข้อข้องใจอันใด
โปรดส่งคำถามไปที่ “บรรณาธิการวารสาร” นี้

จำนวนฉบับนี้ เล่มละ ๓.๕๐ บาท

สมาชิก ปี ๕๐ บาท รวมค่าส่ง

ขอรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ. ถนนพินธุโยก

โทร. ๘๐๘๔๔๔ หรือ ๘๐๓๓๓๓ คับ ๓๔

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๔

ฉบับที่ ๘

สิงหาคม ๒๕๑๕

เจ้าพนักงานตำแหน่งกันอย่างไร

๔ ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์

ข่าวที่น่าสนใจ

๑๔ ข้าราชการบางกอก

เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

๑๗ สนิท เกษะศิริ

สิ่งตกค้าง

๒๓ ไสรัจ แสงศิริพันธ์

การบำรุงขวัญ

๒๔ ประจักษ์ พรหมพันธ์

สำนวนไทย-ภาษาไทย

๓๕

แนะแนวสอบเลื่อนชั้น

๔๑ สติรชัย ประเสริฐศิริ

ตอบปัญหาเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน

๔๗

ตอบปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

๕๒

ข่าวสั้น

๕๗ นายชอว์

การตรวจโรคเข้ารับราชการ

๖๑ วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์

อะไรมาถกกับความใหม่

๖๗ ธณิ วาทีพิลาส

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

๗๒ ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

กฎหมายและระเบียบใหม่

๗๕

บรรณาธิการแถลง

๗๘

ที่ปรึกษา

พันเอกจินดา

ณ สงขลา

เลขาธิการ ก.พ.

นายประวิทย์

ณ นคร

รองเลขาธิการ ก.พ.

นายไสรจ

สุวิศฤกษ์

รองเลขาธิการ ก.พ.

บรรณาธิการ

นายเรื่อร

ธรรมารักษ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. อาทิตย์

อุไรรัตน์

นายเสริมสุข โกวิทวานิช

กองบรรณาธิการ

นายธงชัย

วามะชกะ

ผู้จัดการ

เรือเอกผจง คันติเฉลิม

นายพุทธพรชัย

มณเฑียร

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายสมพงษ์ ศิริวัฒน์

นายวิเชียร

เกตุสิงห์

กองจัดการ

นายเฉลิม สิงห์กุล

นายนิวัฒน์

วิจิตรวาทการ

นายสุพจน์ สาทรกิจ

นายเฉลิม

ศรีผดุง

นายสุธี

สุทธสมบูรณ์

นายจรัสชัย

ปิยะนิตะวัค

ฝ่ายศิลป์

นายอุดม

มั่งเกษม

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

นายณรงค์

นุกุลการ

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

นางจำรัส อ่องจวิต

เขา “จำแนกตำแหน่ง” กันอย่างไร (ต่อ)

โดย ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์

๔. จะต้องกำหนดเงินเดือนของตำแหน่งในแต่ละระดับมาตรฐานกลาง เมื่อได้สร้างระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง และจัดระดับตำแหน่งของแต่ละสาขานเข้าระดับมาตรฐานกลางแล้ว ปัญหาที่ตามมาก็คือ ตำแหน่งในแต่ละระดับมาตรฐานกลางเหล่านั้นจะควรได้รับเงินเดือนเท่าใด ซึ่งในเรื่องนี้ก็ได้มีการกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของตำแหน่งในแต่ละระดับมาตรฐานกลางไว้เป็นการล่วงหน้าแล้วเช่นกัน

ท่านผู้อ่านอาจจะสงสัยอีกว่า อัตราเงินเดือนที่จะกำหนดไว้สำหรับตำแหน่งในแต่ละระดับมาตรฐานกลางนั้น จะเหมือนหรือต่างกับอัตราเงินเดือนในปัจจุบันหรือไม่ กล่าวคือ จะยังคงใช้บัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการในชั้นจก๊ว ตริ โท เอก พิเศษ ตามที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือไม่ ซึ่งคำตอบในเรื่องนี้ก็คือ บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน (บัญชีหมายเลข ๑) ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ นั้น ยังมีผลใช้บังคับอยู่อย่างสมบูรณ์ กล่าวคือ ถึงแม้จะมีการนำระบบจำแนกตำแหน่งมาใช้ในราชการพลเรือน ก็ยังไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนที่ใช้บังคับอยู่แต่ประการใด

เหตุที่เป็นดังนี้ก็เพราะว่า

ก) การที่จะเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนเพื่อใช้เฉพาะในส่วนราชการที่ใช้ระบบจำแนกตำแหน่งแล้ว เป็นเรื่องที่ทำได้ยากและยังอาจจะก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างส่วนราชการที่ใช้ระบบจำแนกตำแหน่งแล้วกับส่วนราชการที่ยังไม่ได้ใช้ระบบจำแนก

ตำแหน่งขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้ ส่วนราชการส่วนใหญ่ก็ยังไม่ได้ใช้ระบบจําแนกตำแหน่ง

ข) ถึงแม้ว่าจะมีการนําระบบจําแนกตำแหน่งมาใช้ในประเทศไทย และถึงแม้ว่าการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ตามระบบ จําแนก ตำแหน่งจะ เน้นหนัก ที่หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งมากกว่าชั้นของตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งก็ตาม ทางราชการก็ยังไม่มีความนโยบายที่จะเลิก “ชั้น” ของตัวบุคคลที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ฉะนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเลิกใช้หรือเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนแก่ประการใด

ค) ได้มีการศึกษาและวิเคราะห์กันทั้งในทางวิชาการ ทางกฎหมาย และทางปฏิบัติแล้วว่า “ระบบจําแนกตำแหน่ง” และ “ระบบชั้นยศ” ที่ใช้อยู่ในประเทศไทยขณะนี้ สามารถรวมเข้าด้วยกัน (integrate) ได้เป็นอย่างดี และบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ก็สามารถที่จะนำมาปรับปรุงให้เข้ากับระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีเช่นกัน

การกำหนดเงินเดือนตามระบบจําแนกตำแหน่งนี้ ถือหลักว่า “งานเท่ากัน เงินเท่ากัน” ก็คือผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบระดับเดียวกันซึ่งจะถูกจัดไว้ในระดับมาตรฐานกลางเดียวกันก็จะได้รับเงินเดือนเท่ากัน จึงได้มีการกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับสำหรับตำแหน่งเสียใหม่ตามระดับความรับผิดชอบของตำแหน่ง ดังนี้

การกำหนดเงินเดือน

ระดับมาตรฐานกลาง	เงินเดือน						
	ชั้น	อันดับ	ชั้น				
ที่ ๑	จํากวา	๑	๕๔๐	๕๗๐	๖๐๐	๖๓๐	๖๖๐ บาท
	จํากวา	๒	๖๕๐	๗๒๐	๗๕๐	๗๘๐	๘๑๐ บาท
	จํากวา	๓	๘๕๐	๙๐๐	๙๕๐	๑,๐๐๐	๑,๐๕๐ บาท
	จํากวา	๔	๑,๑๐๐	๑,๑๕๐	๑,๒๐๐	๑,๒๕๐	๑,๓๐๐ บาท

ระดับมาตรฐานกลาง	เงินเดือน							
	ขั้น	อันดับ	ขั้น					
ที่ ๒	จัตวา	๓	๘๕๐	๙๐๐	๙๕๐	๑,๐๐๐	๑,๐๕๐	บาท
	จัตวา	๔	๑,๑๐๐	๑,๑๕๐	๑,๒๐๐	๑,๒๕๐	๑,๓๐๐	บาท
	ตรี	๑	๘๕๐	๙๐๐	๙๕๐	๑,๐๐๐	๑,๐๕๐	บาท
	ตรี	๒	๑,๑๐๐	๑,๑๕๐	๑,๒๐๐	๑,๒๕๐	๑,๓๐๐	บาท
	ตรี	๓	๑,๔๐๐	๑,๕๐๐	๑,๖๐๐	๑,๗๐๐	๑,๘๐๐	บาท
ที่ ๓	ตรี	๒	๑,๑๐๐	๑,๑๕๐	๑,๒๐๐	๑,๒๕๐	๑,๓๐๐	บาท
	ตรี	๓	๑,๔๐๐	๑,๕๐๐	๑,๖๐๐	๑,๗๐๐	๑,๘๐๐	บาท
	โท	๑	๑,๓๐๐	๑,๔๐๐	๑,๕๐๐	๑,๖๐๐	๑,๗๐๐	บาท
	โท	๒	๑,๘๐๐	๑,๙๐๐	๒,๐๐๐	๒,๑๕๐	๒,๓๐๐	บาท
ที่ ๔	โท	๑	๑,๓๐๐	๑,๔๐๐	๑,๕๐๐	๑,๖๐๐	๑,๗๐๐	บาท
	โท	๒	๑,๘๐๐	๑,๙๐๐	๒,๐๐๐	๒,๑๕๐	๒,๓๐๐	บาท
	โท	๓	๒,๔๕๐	๒,๖๐๐	๒,๗๕๐	๒,๙๐๐	๓,๐๕๐	บาท
ที่ ๕	โท	๒	๑,๘๐๐	๑,๙๐๐	๒,๐๐๐	๒,๑๕๐	๒,๓๐๐	บาท
	โท	๓	๒,๔๕๐	๒,๖๐๐	๒,๗๕๐	๒,๙๐๐	๓,๐๕๐	บาท
	เอก	๑	๒,๗๕๐	๒,๙๐๐	๓,๐๕๐	๓,๒๐๐	๓,๓๕๐	บาท
	เอก	๒	๓,๕๐๐	๓,๖๕๐	๓,๘๐๐	๓,๙๕๐	๔,๑๐๐	บาท
ที่ ๖	เอก	๑	๒,๗๕๐	๒,๙๐๐	๓,๐๕๐	๓,๒๐๐	๓,๓๕๐	บาท
	เอก	๒	๓,๕๐๐	๓,๖๕๐	๓,๘๐๐	๓,๙๕๐	๔,๑๐๐	บาท
	เอก	๓	๔,๒๕๐	๔,๔๐๐	๔,๖๐๐	๔,๘๐๐	๕,๐๐๐	บาท
ที่ ๗	เอก	๒	๓,๕๐๐	๓,๖๕๐	๓,๘๐๐	๓,๙๕๐	๔,๑๐๐	บาท
	เอก	๓	๔,๒๕๐	๔,๔๐๐	๔,๖๐๐	๔,๘๐๐	๕,๐๐๐	บาท
	พิเศษ	๑	๔,๔๐๐	๔,๖๐๐	๔,๘๐๐	๕,๐๐๐	๕,๒๐๐	บาท
	พิเศษ	๒	๕,๔๐๐	๕,๗๐๐	๖,๐๐๐	๖,๓๐๐	๖,๖๐๐	บาท

ระดับมาตรฐานกลาง	เงินเดือน				
	ขั้น	อันดับ	ขั้น		
ที่ ๘	พิเศษ	๑	๔,๔๐๐	๔,๖๐๐	๔,๘๐๐
	พิเศษ	๒	๕,๔๐๐	๕,๗๐๐	๖,๐๐๐
	พิเศษ	๓	๗,๐๐๐	๗,๔๐๐	๗,๘๐๐
ที่ ๙	พิเศษ	๒	๕,๔๐๐	๕,๗๐๐	๖,๐๐๐
	พิเศษ	๓	๗,๐๐๐	๗,๔๐๐	๗,๘๐๐
ที่ ๑๐	พิเศษ	๓	๗,๐๐๐	๗,๔๐๐	๗,๘๐๐
	พิเศษ	๔	๘,๖๐๐	๙,๐๐๐	๙,๔๐๐

ในกรณีที่ใช้ระบบจำแนกตำแหน่งแล้ว จะใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตามที่แสดงไว้ข้างต้นนี้ซึ่งเรียกตามกฎหมายว่า “บัญชีหมายเลข ๒ ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน” ของกรมนี้ ตัวอย่างเช่น

ตำแหน่ง	ระดับมาตรฐานกลาง	เงินเดือน
นิติกร ๑	ที่ ๓	ตรี ๑,๑๐๐-โท ๒,๓๐๐*
นิติกร ๒	ที่ ๔	โท ๑,๓๐๐-โท ๓,๐๕๐
นิติกร ๓	ที่ ๕	โท ๑,๘๐๐-เอก ๔,๑๐๐
นิติกร ๔	ที่ ๖	เอก ๒,๗๕๐-เอก ๕,๐๐๐
นิติกร ๕	ที่ ๗	เอก ๓,๕๐๐-พิเศษ ๖,๖๐๐

หมายเหตุ* ๑. ผู้สำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมายจะเริ่มรับเงินเดือนในขั้นตรี ขั้น ๑,๒๕๐ บาท ตามคุณวุฒิ

๒. ผู้ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น หากเงินเดือนที่ได้รับอยู่ขณะได้เลื่อนตำแหน่งสูงกว่าขั้นค่าของระดับมาตรฐานกลางที่ได้เลื่อนขั้นก็ให้รับเงินเดือนในขั้นที่ได้รับอยู่โดยไม่ต้องลดลงมารับขั้นต่ำสุดของระดับมาตรฐานกลางที่สูงขึ้นนั้น

๕. จะต้องวางมาตรฐานกำหนดตำแหน่งในสายงานต่าง ๆ งานที่สำคัญที่สุด
ชั้นหนึ่งของกระบวนการจำแนกตำแหน่งก็คือการเขียน “มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง” ซึ่งไม่
เคยมีการปฏิบัติหรือมีใช้ในราชการพลเรือนของไทยมาก่อน

แต่เดิมมานั้น เมื่อจะมีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง
การขอสั่งตำแหน่งเพิ่มใหม่ก็ดี การขออนุมัติส่วนราชการเพื่อใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพก็ดี หรือการขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นหรืออันดับสูงขึ้นกว่าเดิม
ก็ดี ส่วนราชการเจ้าสังกัดต้องเขียนหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะพิจารณานั้น
เป็นครั้งเป็นคราวไป สั้นบ้าง ยาวบ้าง หรือมากบ้าง น้อยบ้างตามความจำเป็น หรือตามความ
สำคัญของตำแหน่ง ประกอบกับความสามารถของผู้เขียน ทั้งหมดนี้ไม่มีอะไรเป็นแบบอย่าง
หรือบันทึกฐานที่แน่นอน บางครั้งชื่อตำแหน่งอย่างเดียวกัน แต่เขียนหน้าที่และความรับผิด-
ชอบต่างกัน บางครั้งเป็นตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่กำหนด
คุณวุฒิหรือเงื่อนไขการบรรจุของตำแหน่งไว้ต่างกัน เป็นต้น ทำให้เกิดความสับสน ยิ่งยาก
ทั้งแก่ผู้ขอ ผู้วิเคราะห์ และผู้พิจารณา ผลที่สุดผลเสียก็มักจะตกแก่ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ที่
จะได้รับบรรจุแต่งตั้งโดยที่คนไม่สามารถเข้าใจและไม่มีความแก้ไขได้

โดยเหตุนี้ การสร้าง “มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง” ขึ้น จึงเท่ากับเป็นการช่วย
ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของกรม ๆ ที่จะต้องเสียไปในการเขียนคำอธิบายเกี่ยวกับหน้าที่และ
ความรับผิดชอบ ทั้งยังสามารถใช้เป็นสื่อความเข้าใจในการพิจารณาเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับตำแหน่ง
ทั้งนี้ เพราะในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้นจะประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

- ๑) ชื่อตำแหน่ง
- ๒) หน้าที่และความรับผิดชอบ - ซึ่งแสดงระดับของตำแหน่ง
- ๓) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ - ซึ่งแสดงตัวอย่างของงานหลัก ๆ ที่มีการปฏิบัติ
เป็นประจำของตำแหน่งนั้น
- ๔) คุณสมบัติและความรู้ - ซึ่งแสดงคุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์
หรือความชำนาญพิเศษ ที่ต้องการ สำหรับตำแหน่งนั้น

- ๕) ความสามารถ
- ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องมีอยู่ (ทั้งนี้ นอกเหนือจากพื้นฐานความรู้ทางการศึกษาในข้อ ๔ ข้างต้น) เช่น ต้องมีความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชา เป็นต้น
- ๖) เงินเดือน
- ซึ่งแสดง อัตราเงินเดือน ขั้นต่ำ สูงสุด ของตำแหน่งนั้น โดยระบุระดับมาตรฐานกลางไว้

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

<u>มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง</u>	
<u>ชื่อตำแหน่ง</u>	
<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>	
	
<u>ลักษณะงานที่ปฏิบัติ</u>	
	
	
<u>คุณสมบัติและความรู้</u>	
<u>ความสามารถ</u>	
<u>เงินเดือน</u>	

มาตรฐานกำหนดตำแหน่งนี้ ตามระบบจำแนกตำแหน่งถือว่าเป็นเอกสารสำคัญมาก เพราะได้แสดงรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตำแหน่งไว้ทั้งหมดตั้งแต่ชื่อของตำแหน่ง ความรับผิดชอบของตำแหน่ง งานของตำแหน่ง เงื่อนไขที่ต่องานสำหรับตำแหน่งและเงินเดือนของตำแหน่งนั้นด้วย ไม่ว่าใครก็ตาม เมื่อได้ศึกษารายละเอียดของมาตรฐานกำหนดตำแหน่งใดแล้ว ก็จะสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าเหตุใดจึงเรียกชื่อตำแหน่ง และกำหนดค่าตอบแทนของตำแหน่งไว้อย่างนั้น เพราะสามารถที่จะเปรียบเทียบงานของตำแหน่งนั้นกับตำแหน่งอื่นที่อยู่ใน “สายงาน” เทียบกันหรือเกี่ยวเนื่องกันได้

มาตรฐานกำหนดตำแหน่งนี้ นอกจากจะใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดระดับงานให้สัมพันธ์กับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนของตำแหน่งแล้ว ยังสามารถใช้ประโยชน์อื่นได้อีกหลายประการ เช่น

- ก) ช่วยในการสอบหรือคัดเลือก เพื่อเลือกสรรบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในราชการ
 - ข) ช่วยในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการให้ตรงตามงานของตำแหน่ง
 - ค) ช่วยให้ข้าราชการได้มีโอกาสรู้ว่าคุณมีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไร และมีความก้าวหน้าในสายอาชีพนั้น หรือก้าวไปในสายอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกันได้อย่างไร เป็นต้น
- อย่างไรก็ตาม หากหน้าที่และความรับผิดชอบซึ่งเป็นสาระสำคัญของตำแหน่งเปลี่ยนแปลงไป มาตรฐานของตำแหน่งนั้นก็ควรได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนไปด้วย มิใช่ว่าเมื่อกำหนดไว้เป็นมาตรฐานแล้วก็จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ได้เลย

๖. จะต้องปรับตำแหน่ง ข้าราชการ พลเรือนใน ปัจจุบัน เข้ากับ ตำแหน่ง ตามสายงาน และระดับมาตรฐานกลางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ งานชิ้นนี้เป็นงานขั้นสุดท้ายของการจำแนกตำแหน่ง ก่อนที่จะมีการ ประกาศใช้เป็นกฎหมาย สำหรับกรมที่ได้ดำเนินการ จำแนกตำแหน่งเสร็จเรียบร้อยแล้วต่อไป

ในทางปฏิบัติ อาจเรียกงานชิ้นนี้อีกอย่างสั้น ๆ ว่าขั้น “จัดคนลง” ซึ่งหมายความว่าหลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งหมดและสร้างมาตรฐานสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ในกรมใดกรมหนึ่งขึ้นแล้วก็ถึงขั้นที่จะกำหนดตัวบุคคลผู้ดำรง

ตำแหน่งนั้นไว้ใน “บัญชีรายละเอียดการปรับตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน” ของกรมนั้น

กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ “บัญชีรายละเอียดการปรับตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน” นั้น เป็นเอกสารสำคัญที่แสดงรายละเอียดว่า

๑) เมื่อใช้ระบบจำแนกตำแหน่งในกรมใดแล้ว ข้าราชการพลเรือนที่ดำรงตำแหน่งทุกตำแหน่งในกรมนั้นจะต้องได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง (หรือรักษาการในตำแหน่ง) ที่กำหนดขึ้นใหม่ตามระบบจำแนกตำแหน่ง

๒) ในการแต่งตั้งนั้นจะต้องระบุชื่อผู้ดำรงตำแหน่ง อัตราเงินเดือนในขณะแต่งตั้ง เลขที่ตำแหน่ง และชื่อตำแหน่งตามกฎหมายเดิมในขณะแต่งตั้งด้วย เช่นนายแดง คุณเด่น ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก อันดับ ๑ ชั้น ๒,๕๐๐ บาท (ตำแหน่งเลขที่ ๖) ตำแหน่งเลขานุการกรม เป็นต้น

๓) นอกจากรายละเอียดในข้อ ๒) ข้างต้นนี้แล้ว ยังต้องแสดงรายการแต่งตั้งและปรับตำแหน่งของ นายแดง คุณเด่น เข้ากับตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่ตามระบบจำแนกตำแหน่งด้วย เช่น.....แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรม (เหมือนเดิม) ปรับเข้ากับตำแหน่ง “เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔” (ตำแหน่งตามสายงานในระบบจำแนกตำแหน่ง) ซึ่งเป็นตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๖ (เงินเดือนชั้นเอก ๒,๗๕๐ ถึง ๕,๐๐๐ บาท) เป็นต้น

การปรับตำแหน่งเดิมเข้ากับตำแหน่งใหม่หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า “จัดคนลง” นี้ เป็นงานที่จะต้องร่วมกันปฏิบัติอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ. และของกรม ทั้งนี้เพื่อบริหารความผิดพลาดหรืออุปสรรคข้อขัดข้องในรายละเอียดซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งลาออกจากราชการไปแล้ว หรือผู้ดำรงตำแหน่งมีคุณสมบัติและความรู้ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง เป็นต้น นอกจากนี้ การร่วมกันปฏิบัติงานชั้นนี้ อย่างใกล้ชิดก็เท่ากับเป็นการช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและข้อตกลงในรายละเอียดขั้นสุดท้าย ก่อนที่จะมีการประกาศใช้ระบบจำแนกตำแหน่งในกรมนั้นอย่างเป็นทางการอีกด้วย

เมื่องานชั้นที่ ๖ นี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องนำเรื่องขึ้นเสนอ อ.ก.พ. วิสามัญคณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เสนอ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งและอัตราเงินเดือนเพื่อ

พิจารณาเรื่องการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน เสนอ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการเพื่อพิจารณา ร่างพระราชกฤษฎีกาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นขั้นสุดท้ายก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้ประกาศใช้ในกรมนั้นๆ ได้ แล้วจึงดำเนินการประกาศใช้ต่อไป

ประโยชน์ที่เห็นได้ชัดบางประการจากการใช้ระบบจำแนกตำแหน่ง

เมื่อเริ่มใช้ระบบจำแนกตำแหน่งในกรมใดแล้ว เป็นที่แน่นอนว่าทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกรมนั้นจะต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้าง ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลาพิจารณาและศึกษากันในรายละเอียดเป็นกรณีๆ ไป อย่างไรก็ตามเท่าที่ได้นำมาใช้ในสำนักงาน ก.พ. แล้ว ปรากฏว่า ทำให้การบริหารบุคคลภายในสำนักงาน ก.พ. เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และคล่องตัวขึ้นกว่าเดิมมาก เช่น

๑) การเลื่อนชั้น กรมมีอำนาจในการเลื่อนชั้นมากกว่าเดิม กล่าวคือสำหรับตำแหน่งที่กำหนดไว้ในระดับมาตรฐานกลางที่คาบเกี่ยวกัน ๒ ชั้น (เช่น ระดับมาตรฐานกลางที่ ๕ ชั้นโท-เอก) กรมมีอำนาจเลื่อนชั้นได้โดยไม่ต้องขออนุมัติจาก ก.พ. อีก

๒) การเลื่อนอันดับเงินเดือน ผู้บังคับบัญชามีอำนาจเลื่อน อันดับเงินเดือนได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. เช่นเกี่ยวกับการเลื่อนชั้น เพราะได้มีการกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของตำแหน่งไว้ล่วงหน้าแล้ว หากเป็นการเลื่อนที่ไม่เกินอัตราเงินเดือนขั้นสูงที่กำหนดไว้ แม้จะเป็นการเลื่อนอันดับ กรมก็มีอำนาจเลื่อนได้เอง

๓) การเลื่อนเงินเดือนเกินขั้นต่ำของอันดับ ก็เช่นเดียวกัน ผู้บังคับบัญชาอาจส่งเงินเดือนข้าราชการให้ได้รับเงินเดือนเกินขั้นต่ำของอันดับก็ได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. หากเงินเดือนที่เลื่อนให้นั้นยังไม่เกินขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่ดำรงอยู่

๔) การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน เมื่อใช้ระบบจำแนกตำแหน่งแล้ว กรมอาจสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนต่างชั้นกันได้ หากเป็นอัตราเงินเดือนในระดับมาตรฐานกลางเดียวกัน เช่น อาจสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๑,๓๐๐ บาท ตำแหน่งนิติกรตรี (นิติกร ๑ ระดับมาตรฐานกลางที่ ๓) กับอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๒,๓๐๐ บาท ตำแหน่งนักบัญชีโท (นักบัญชี ๑ ระดับมาตรฐานกลางที่ ๓) ได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ.

๕) การโยกย้ายข้าราชการ เกิมผู้ที่จะย้ายไปดำรงตำแหน่งใด จะต้องมีความคุณสมบัติและความรู้ตรงตามเงื่อนไขของตำแหน่งนั้นทุกประการ ซึ่งทำให้เกิดความซุกซลักและในกรณีจำเป็นหรือรีบด่วนก็อาจเกิดความเสียหายแก่ราชการได้ แต่เมื่อใช้ระบบจำแนกตำแหน่งแล้ว ผู้บังคับบัญชาอาจส่งย้ายข้าราชการไปดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งอยู่ในระดับมาตรฐานกลางเดียวกัน ได้ตามความเหมาะสมโดยผู้ นั้นไม่จำเป็นต้องมีความรู้ตรงตามเงื่อนไขของตำแหน่งที่จะได้รับแต่งตั้งให้ ไปปฏิบัติหน้าที่ก็ได้

นอกจากทั้ง 5 กรณีแล้ว ยังมีกรณีอื่นๆ ซึ่งได้รับประโยชน์ในแง่ของความคล่องตัว จากระบบจำแนกตำแหน่งนี้ด้วย เช่น ในเรื่องการบรรจุแต่งตั้ง หรือการปรับเงินเดือนตามคุณวุฒิ เป็นต้น

สรุป

จากรายละเอียดทั้งหมดที่ท่านได้อ่านมานี้คงจะพอมองเห็นแล้วว่า “การจำแนกตำแหน่ง” นั้น มีขั้นตอนของงานที่สำคัญๆ อย่างไร มีเค้าโครงหรือรูปร่างลักษณะอย่างไร และเมื่อนำไปใช้ในกรมใดแล้วจะสามารถเอื้อประโยชน์แก่ ข้าราชการและผู้บริหารของกรมได้เพียงใด

อย่างไรก็ดี การที่จะนำระบบจำแนกตำแหน่งไป ใช้ ในกรมใดกรมหนึ่งได้นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลา กำลังกาย กำลังความคิด และความอดทนจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นอย่างมาก และกว่าจะทำได้สำเร็จในกรมหนึ่งๆ ก็ต้องใช้เวลานานหลายเดือน เพราะต้องสำรวจวิเคราะห์ สรุป เสนอ แก้ไข ตัดแปลง และดำเนินการตามกฎหมายหลายชั้น แต่หากจะพิจารณากันอย่างถี่ถ้วนแล้ว ผลสำเร็จที่ได้ย่อมคุ้มกับเวลาและความพยายามที่ ใช้ไป เพราะนอกจากจะช่วยให้เกิด ความสะดวก รวดเร็วและ คล่องตัวในการ บริหารงานบุคคล ของกรมแล้ว ยังเป็นการสร้างหลักปึกฐานที่ถูกต้องและเป็นธรรมให้แก่ราชการพลเรือนโดยส่วนรวมอีกด้วย

ข่าวที่น่าสนใจสำหรับข้าราชการ

โดย ข้าราชการบางกอง

หนุ่มมีข่าวที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการที่น่าสนใจอยู่หลายเรื่องด้วยกัน นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงอันสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการ หรืออาจถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นยุคใหม่อีกยุคหนึ่งของราชการไทย ซึ่งคณะปฏิวัติได้ริเริ่มกระทำการอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ทางราชการและปวงชนชาวไทย

ผู้สนใจเกี่ยวกับข่าวต่างๆ เหล่านี้ บางคนกล่าวว่า การบริหารราชการในสมัยนี้จะมีมาวิ้งม่งม่ออยู่อย่างเก่าเห็นจะไม่ได้แล้ว เพราะเวลานี้ได้เริ่มด้วยยุคของคนหนุ่มที่จะเข้ามาบริหารบ้านเมืองแล้ว การทำงานแบบยายเก่าเห็นจะหมดสมัยเสียแล้ว ไม่ว่าในเมืองไทยหรือในต่างประเทศ

เรื่องของคนหนุ่มคนแก่มีการพูดกันมานานแล้วในที่ต่างๆ กันไม่ว่าในมหาวิทยาลัย ในองค์การรัฐบาลหรือ ส่วนราชการต่าง ๆ ส่วนมากคนหนุ่มจึงมักจะจับกลุ่มคุยกันว่าคนหนุ่มไม่ค่อยจะมีโอกาสเข้าทำงานที่ตนถนัด เพราะคนแก่ไม่หลีกทางให้ เวลานี้มีคนหนุ่มที่ได้รับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นเป็นอันมากในทุกวงการ แต่คนหนุ่มเหล่านั้นยังไม่มีโอกาสได้แสดงฝีมือ ทำให้กำลังความคิดและสติปัญญาของคนหนุ่มต้องสูญเปล่าไปเป็นอันมาก

มีบางท่านกล่าวว่า น่าภูมิใจในความคิดของคนหนุ่มจริง ๆ ที่มีความคิดริเริ่มในทางที่ดี มีประโยชน์แก่บ้านเมืองและประเทศชาติเป็นส่วนรวม มิได้คิดเล่นเห็นเป็นของสนุกหรือมัวแต่หาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

คนหนุ่มที่ได้รับการยกย่องเป็นอันมากในขณะนั้นจะได้แก่ พันโท ณรงค์ กิตติขจร ท่านผู้นี้เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนในวงราชการ ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่สมกับที่อยู่ในสมอปฏิบัติ

เริ่มด้วยท่านได้จับงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตในการเกณฑ์ทหาร ซึ่งเป็นเรื่องที่เรื้อรังมานานเป็นการเริ่มต้นที่ถูกจุดเหลือเกิน เพราะขณะนั้นเมืองไทยมีภัยอยู่รอบด้าน โดยเฉพาะในด้านความมั่นคงแห่งประเทศชาติ ซึ่งท่านมีส่วนรับผิดชอบอยู่โดยตรง การที่เกณฑ์บุคคลเข้ามาเป็นทหารโดยไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมนั้น เป็นทางหนึ่งที่ทำให้ไม่ได้กำลังทหารที่ดี ทำให้ผู้มีเงินทองหลีกเลี่ยงการรับใช้ประเทศชาติ แต่การคัดเลือกทหารด้วยความเป็นธรรมนั้นทำให้เกิดขวัญศรัทธาแก่ผู้ที่ต้องเข้ามารับใช้ประเทศชาติด้วยการสละชีวิตและเลือกเนื้อของตนเองเป็นชาติพลี

ต่อมาท่านได้หันเข้าปรับปรุงแก้ไขภาวะไม่เป็นธรรมของสังคม โดยการจับกุมนายทุนที่ทุจริตลูกหนผู้ยากจน ซึ่งมีทั้งประชาชน พนักงานองค์การของรัฐ ตลอดจนข้าราชการที่ต้องตกอยู่ในห้วงแห่งกรรมจนไม่เป็นอันตั้งใจประกอบอาชีพของตนให้เกิดผลดีได้ จุณก็เห็นจุดสำคัญในการช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของคนให้สามารถอยู่รอดได้ในสังคม

งานที่สำคัญอีกงานหนึ่งที่ พันโท ณรงค์ กิตติขจร ได้รับมอบหมายคืองานปฏิรูปที่ดิน งานนี้ได้พยายามทำกันมาในรูปต่างๆ ตลอดเวลา แต่ยังไม่เกิดผลก็อย่างจริงจัง ที่เห็นเป็นประโยชน์อยู่บ้างคือนิคมสร้างตนเอง แต่ก็ยังไม่ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย เจ้าของที่ดินมักจะไม่ได้อยู่ในที่ดิน ไร่ที่กินเป็นที่ทำกิน คนที่อยู่ในที่ดินมักจะมีฐานะเป็นคนงาน ผู้เช่าหรือลูกหนี้ของนายทุน สหกรณ์ได้มีส่วนช่วยเหลืออยู่บ้างแต่ยังสู้นายทุนซึ่งเป็นพ่อค้าไม่ได้ ปัญหาจึงเป็นปัญหาใหญ่ หากทำได้ก็จะเป็นการแก้ไขปัญหาสังคมที่ถูกจุดอีกอันหนึ่ง

ต่อมาก็มีข่าวว่า พันโท ณรงค์ กิตติขจร ได้สนใจกับการแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคมที่มองเห็นกันอยู่แต่ไม่มีใครแก้ไขหรือพูดง่าย ๆ ว่า ต่างก็หมกมุ่นปัญหาที่จะแก้กัน เป็นต้นว่า ปัญหาเรื่องรถล้นล้นตั้งแต่หน้าตึกศาลาความสงบสุขของการใช้รถใช้ถนนของคนทั่วไป แทนที่จะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจกลับกลายเป็นการทำลายด้วยการเป็นหนี้ราคารถของญี่ปุ่นและทำลายถนนหนทางและชีวิตมนุษย์โดยไม่เป็นธรรม

นอกจากนั้น พันโท ณรงค์ กิตติขจร ยังได้ให้ความสนใจในเรื่องอื่นๆ อีกมากมาย ไม่ว่าใคร ผู้ใด ได้รับความเดือดร้อนไม่เป็นธรรม ย่อมได้รับการบดเบียดด้วยดีเมื่อมีการร้องขอ พันโท ณรงค์ กิตติขจร จึงกำลังเป็นผู้นำในการประกอบคุณความดี เวลาที่ท่านได้รับการแต่งตั้งจากหัวหน้าคณะปฏิบัติให้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในงานปราบปรามการกระทำผิดที่เป็นภัยแก่สังคม ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศชาติและประชาชน

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจในหมู่ข้าราชการด้วยกันเป็นอย่างยิ่งว่า บัดนี้ ถึงเวลาแล้วที่ข้าราชการทั้งหลายจะต้องเริ่มชีวิตใหม่ ละการประพฤติดุชั่ว ต้องหันหน้าเข้ามาช่วยกันประกอบคุณงามความดี ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมเป็นส่วนรวม ความจริงเรื่องต่างๆ ที่ พันโท ณรงค์ กิตติขจร ให้ความสนใจนี้เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองสามารถทำได้อยู่แล้ว แต่ไม่มีใครสนใจกันจริงจัง หรืออาจจะมือปสรระคอะโรมาขัดขวางไว้ก็เป็นได้ ผู้เขียนมีความรู้สึกว่านอกจากกรณีต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วยังมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขอยู่อีกมากมายรอบตัว ข้าราชการทุกท่าน ลองมองดูแล้วแก้ไข หากไม่อาจทำได้ก็น่าจะหาทางเสนอเรื่องขึ้นไปยังคณะปฏิบัติขอให้ช่วยแก้ไขกันต่อไป ผู้เขียนเชื่อว่าหนทางแห่งการที่จะประกอบคุณงามความดีพอมีอยู่สำหรับข้าราชการทุกคน.

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. มงคลวนิช

S. MONGKHON VANICH LIMITED PARTNERSHIP

30 ทรวงวาศ ช้างนิวโอเคียน (เชียงใหม่) นครหลวง โทร. 32583

780-782 ถนนเจริญกรุง เชิงโรงภาพยนตร์นิวโอเคียน นครหลวง

โทรเลขย่อ มงคลกรุงเทพ โทร 36428

สถานที่จำหน่าย เครื่องเรือนไม้ กระจกเหล็ก เครื่องสุขภัณฑ์ เครื่องมือก่อสร้าง

เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องเรือหางยาว และเครื่องชนิดอื่นอีกมาก

นอกจากนี้ทางห้างยังมีโหล่เครื่องชนิดทุกชนิด

ไว้ออกต้อนรับท่าน โดยราคาต่ำสุด สนใจเชิญติดต่อได้ทุกโอกาส

เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

โดย นายสนธิ เกษะศิริ

ถาม : สวัสดีครับ ไม่ได้พบกันมานาน สบายดีหรือครับ

ตอบ : ผมสบายดี ขอบคุณครับ

ถาม : มาพบกันวันนี้ก็ดีแล้ว ผมมีข้อข้องใจอยากจะถามอะไรสักอย่างหนึ่ง จะเป็นการรบกวนเกินไปไหมครับ

ตอบ : ไม่เป็นไรครับ จะถามอะไรก็เชิญ ถ้าผมตอบได้แล้วยินดีตอบให้ทราบทุกอย่าง

ถาม : คืออย่างนี้ครับ ผมได้ทราบมาว่า ประชาชนทั่วไป ถ้าได้รับอันตรายหรือถึงแก่ความตาย เพราะเหตุช่วยเหลือราชการแล้ว มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์จากราชการใช่ไหมครับ

ตอบ : ถูกแล้ว ประชาชนคนใดที่ได้รับอันตรายหรือถึงแก่ความตาย เพราะช่วยเหลือราชการ แล้วทางราชการจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้เป็นการตอบแทน

ถาม : เรื่องนี้ มีกฎหมายหรือระเบียบอะไรกำหนดไว้ว่าจะได้รับเงินสงเคราะห์

ตอบ : มีครับ คือพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๔๙๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕ ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๔

ถาม : ถ้าเช่นนั้น กฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยก็ประกาศใช้บังคับมาตั้งแต่ ๑๔-๑๕ ปี แล้วซิครับ ผมไม่รู้เลยว่า มีกฎหมายประกาศใช้มาตั้งนานแล้ว เพิ่งมาสว่างเอาเดี๋ยวนี้เอง มีราษฎรที่ประสบภัย ขอเงินสงเคราะห์มามากไหมครับ

ตอบ : กฎหมายประกาศใช้มานานแล้ว แต่ปรากฏว่ามีราษฎรอื่นเรื่องราวขอรับเงินสงเคราะห์มานานอ้อมมาก ทั้งนั้นคงเป็นเพราะประชาชนยังไม่ทราบถึงสิทธิหน้าที่และประโยชน์ที่จะได้รับจากกฎหมายฉบับนี้นั่นเอง

ถาม : ใครบ้างครับที่มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามกฎหมาย

ตอบ : ประชาชนทุกคน ตลอดจน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ชุดคุ้มครองหมู่บ้านที่ทางราชการแต่งตั้งขึ้นก็มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ทั้งนั้น ถ้าเข้าเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด

ถาม : กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ไว้อย่างไรบ้างครับ

ตอบ : หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดตนนี้มีอยู่ว่า ผู้ซึ่งจะมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์จะต้องเข้าลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. ช่วยเหลือราชการ

๒. ปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ

๓. ช่วยเหลือบุคคลอื่นตามหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนด

๔. ปฏิบัติการตามหน้าที่มนุษยธรรม ในเมื่อการปฏิบัติการณ์นั้นไม่ขัดกับคำสั่งโดยชอบของเจ้าพนักงาน

ถาม : ที่ว่าช่วยเหลือราชการ หมายความว่าอย่างไรครับ ลองยกตัวอย่างมาให้ดูดีกว่า จะได้เข้าใจง่ายดี

ตอบ : ตัวอย่างเช่น ตำรวจกำลังวิ่งไล่จับคนร้ายอยู่ นาย ก. เห็นเข้าจึงช่วยตำรวจจับคนร้าย และถูกคนร้ายทำร้ายถึงบาดเจ็บ พิการหรือทุพพลภาพ หรือถึงตาย ดังนั้นถือว่า นาย ก. ได้รับอันตรายหรือถึงตายเพราะเหตุช่วยเหลือราชการ นาย ก. หรือทายาทของ นาย ก. มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามกฎหมาย

ถาม : ลองยกตัวอย่างเรื่องจริงได้ไหมครับ เอาเรื่องจริง ๆ เลยจะได้รู้แจ้งเห็นจริงกระจ่างขึ้น

ตอบ : เรื่องจริงเกี่ยวกับการช่วยเหลือราชการที่ได้รับเงินสงเคราะห์ไปแล้วมีหลายราย ผมจะยกตัวอย่างเรื่องจริงให้ฟังสักรายหนึ่ง คือนายมูล ศรีเมือง ราษฎรอยู่บ้านเลขที่

๑๕๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ถูกคนร้ายยิงได้รับบาดเจ็บถึงพิการเพราะเหตุช่วยเหลือราชการ รายละเอียดดังนี้ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๑๐ เวลาประมาณ ๒๐ นาฬิกา ขณะที่นายมูล ศรีเมืองอยู่ที่บ้านไคยีนเสียง ส.ต.อ. บุญเทียม ไพรดี ร้องเรียกให้ช่วยจับคนร้ายซึ่งหนีหายตัวไปพลบหนึ่งมาซ่อนอยู่บริเวณใกล้ ๆ บ้านนายมูล นายมูลจึงออกไปช่วยโดยถือปืนไปด้วย พอดีคนร้ายออกมาจากที่ซ่อนวิ่งหนีไปตามถนนเข้าอ่างเก็บน้ำบางพระ ส.ต.อ. บุญเทียมและนายมูล จึงวิ่งไล่ตามไป คนร้ายเห็นจวนตัวจึงยิงสวนมาถูกนายมูลบริเวณหน้าขาเหนือเข่ามดง ส.ต.อ. บุญเทียมจึงได้รับบาดเจ็บนายมูลส่งโรงพยาบาลสมเด็จพระราชา แพทย์ได้ตรวจแล้วปรากฏว่ากระสุนลูกปรายฝังในประมาณ ๑๑๕ ลูก แต่ไม่อาจผ่าตัดเอากระสุนออกได้ เพราะเกรงว่าจะเป็นอันตรายถึงชีวิต ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๑๕ แพทย์ได้ตรวจและลงความเห็นว่ามีอาการเค้นขัดขาขวาไม่ค่อยแข็งแรงและพิการตลอดไป เรื่องนี้ ได้เสนอคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายมูล ศรีเมืองช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมคนร้ายครั้งนี้ เข้าข่ายช่วยเหลือราชการ และมีมติให้ ใ้ได้รับเงินสงเคราะห์ตามเกณฑ์ว่าอันตรายเป็นเงินเดือนละ ๕๐๐ บาท ตั้งแต่วันได้รับอันตรายเป็นต้นไป หรือถ้าหากนายมูลประสงค์จะขอรับเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว ก็จะได้รับเป็นเงิน ๑๒,๕๐๐ บาท (สามหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) นอกจากนั้นคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยยังอนุมัติให้จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่ นายมูลตามใบเสร็จรับเงินของโรงพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงอีกจำนวนหนึ่งเป็นเงิน ๑๒๒ บาทด้วย

ถาม : เป็นเรื่องที่น่าพอใจมาก เพิ่งรู้ด้วยตนเองว่าประชาชนทั่วไปก็ได้รับความเอาใจใส่คุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐบาล ให้ได้รับเงินสงเคราะห์เหมือนกับบำเหน็จบำนาญข้าราชการ รัฐบาลท่านมิได้ทอดทิ้งประชาชนเลย น่าสรรเสริญเหลือเกิน ตามที่ คุณเล้าเรื่องนายมูล ศรีเมืองให้ฟังเมื่อตะกี้นี้ ผมยังข้องใจอยู่บางประการ ที่ว่าต้องมี การเสนอที่ประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และคณะกรรมการมีมติให้จ่ายเงินสงเคราะห์เดือนละ ๕๐๐ บาท หรือถ้าขอเปลี่ยนเป็นเงินก้อนก็จะได้

๓๒,๕๐๐ บาท และคำปรึกษาพยาบาลอีกด้วยนั้น สมยังไม่ทราบว่าคณะกรรมการ
สงเคราะห์ผู้ประสบภัยประกอบด้วยใครบ้าง

ตอบ : คณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็น
ประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ปลัด
กระทรวงมหาดไทย เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็น
กรรมการ ผู้อำนวยการกองบำนาญบำนาญ กรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและ
เลขานุการ

ถาม : กรณีที่สอง ที่ว่าได้รับเงินสงเคราะห์เพราะเหตุปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบ
หมายจากทางราชการ หมายความว่าอย่างไร

ตอบ : ที่ว่าปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ หมายความว่าถึงกรณี
ที่ได้รับคำสั่ง หรือได้รับมอบหมายจากทางราชการให้ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง
ซึ่งถือว่าเป็นงานของชาติ เช่น ทางราชการได้สั่งให้ราษฎรหมู่บ้านหนึ่งทำการ
พัฒนาหมู่บ้าน มีการคัดคน ขุดบ่อน้ำ เป็นต้น สมมติว่า ราษฎรคนหนึ่งกำลัง
ขุดบ่อน้ำอยู่ และถูกหินพังทับตาย ดังนั้นถือว่าราษฎรผู้นั้นถึงตาย เพราะเหตุปฏิบัติ
งานของชาติตามที่ ได้รับมอบหมายจากทางราชการ ทายาทมีสิทธิได้รับเงินสง
เคราะห์ตามกฎหมาย

ถาม : กรณีต่อไป ที่ว่าช่วยเหลือบุคคลอื่นตามหน้าที่กฎหมายกำหนดนั้น หมายความว่า
อย่างไรครับ ลองยกตัวอย่างให้ฟังได้จะเป็นการดี

ตอบ : ตัวอย่างหรือครับ เช่น เกิดเพลิงไหม้ มีลูกเสือคนหนึ่งไปช่วยดับเพลิง ถูกไฟวอก
อาการสาหัส ถึงตาย เช่นนี้ ถือว่าลูกเสือคนนั้นช่วยเหลือบุคคลอื่นตามหน้าที่กฎหมาย
กำหนด ทายาทมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามกฎหมาย

ถาม : กรณีสุดท้าย ที่ว่าปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พอดียกตัวอย่างได้ไหมครับ

ตอบ : ได้ครับ ตัวอย่างเช่น นักเรียนโรงเรียนหนึ่ง เห็นเด็กอายุประมาณ ๓-๔ ขวบ
ตกน้ำกำลังจะจมน้ำตาย จึงกระโดดลงไปช่วยเป็นเหตุให้นักเรียนคนนั้นได้รับอัน
ตรายถึงพิการทุพพลภาพหรือถึงตาย เช่นนี้ นักเรียนคนนั้นหรือทายาทมีสิทธิได้รับ
เงินสงเคราะห์เพราะเหตุปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม

ถาม : คนที่ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากการถูกคนร้ายล้วงกระเป๋า แล้วถูกแทงตาย ดังที่หนังสือพิมพ์เคยลงข่าวศรีภักโศรม ซึ่งเจ้าหน้าที่จับกุมคนร้ายได้ และหัวหน้าคณะปฏิวัติได้มีคำสั่งประหารชีวิตคนร้าย ๓ คนไปแล้วนั้น เข้ากรณีอะไร ทายาทมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์หรือไม่ ถ้าได้ ได้กี่มากน้อยครับ

ตอบ : พลเมืองดีที่ว่านี้ คือ นายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ พนักงานองค์การโทรศัพท์รายหนึ่ง กับ นายสนั่น ยัมประเสริฐ ราษฎรอาชีพรับจ้าง อีกรายหนึ่ง สำหรับนายบุญฤทธิ์ ได้โดยสารรถยนต์ประจำทาง สาย ๗๖ มาถึงป้ายจอตรด หน้าอาคารโอลิมเปีย ถนนพระราม ๔ เห็นชาย ๓ คนกำลังร่วมกันจะล้วงกระเป๋าถือของหญิงคนหนึ่งซึ่งกำลังจะก้าวขึ้นรถทางบันไดหลัง จึงร้องบอกเตือนให้รู้ว่ากำลังจะถูกล้วงกระเป๋า เป็นเหตุให้คนร้ายทั้งสามโกรธแค้น ตะโกนบอกกันให้ทำร้ายนายบุญฤทธิ์ โดยคนร้าย ๒ คน กระโดดขึ้นทางบันไดหลัง อีกคนหนึ่งวิ่งไปขึ้นทางบันไดหน้า เพื่อสกัดนายบุญฤทธิ์ คนร้ายที่ขึ้นทางบันไดหลังได้เดินแหวกฝูงโดยสารไปถึงนายบุญฤทธิ์ แล้วใช้มีดแทงถูกหน้าอกด้านซ้ายของนายบุญฤทธิ์ ๑ ครั้งแล้วคนร้ายทั้งสามก็รีบกระโดดรถหนีไป ได้มีผู้นำนายบุญฤทธิ์ ส่งโรงพยาบาลตำรวจแล้ว นายบุญฤทธิ์ทนพิษบาดแผลไม่ได้ และถึงแก่กรรมในวันรุ่งขึ้น กรณีของนายบุญฤทธิ์นี้ เข้าข่ายปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรมในฐานะพลเมืองดี ซึ่งได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕ คณะกรรมการฯ มีมติให้จ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่ทายาทของนายบุญฤทธิ์ เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท อีกรายหนึ่ง คือ นายสนั่น ยัมประเสริฐ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดีทำนองเดียวกับนายบุญฤทธิ์ และถูกคนร้ายแทงตายคณะกรรมการก็มีมติให้จ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่ทายาท ๔๕,๐๐๐ บาท เช่นเดียวกัน

ถาม : ได้รับเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนไม่น้อยเลยครับ คณะปฏิวัติท่านคิดเลือกเงิน เอาใจใส่ในสวัสดิการของราษฎรอย่างดียิ่ง ท่านไม่ได้ทิ้งราษฎรเลย หวังจะบอกได้ไหมครับว่าอัตราเงินสงเคราะห์ค่าที่สุกเท่าไร

ตอบ : เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยกรณี ได้รับการช่วยเหลือเข้ารับรักษาพยาบาล จะเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง ถ้าเป็นกรณีการทุพพลภาพหรือ

ตาย ผู้ประสบภัยหรือทายาทมีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นห้าพันบาท เป็นที่น่าเสียดายที่ราษฎรไม่ใคร่รู้ถึงสิทธิอันควรได้ตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย จึงมีผู้ขอรับเงินสงเคราะห์มาเป็นจำนวนน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประกาศใช้มาเป็นเวลา ๑๗-๑๘ ปีแล้ว คุณทราบอย่างนั้นแล้วก็ช่วยบอกต่อ ๆ กันไปด้วยจะได้กุศล

ถาม : ด้วยความเต็มใจครับ ผมจะเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง ผมยังไม่ทราบอีกอย่างหนึ่งว่า ถ้ามีราษฎรประสบภัยเข้าเกณฑ์ที่จะได้รับเงินสงเคราะห์ตามกฎหมายแล้ว จะไปยื่นเรื่องราวต่อใครที่ไหน

ตอบ : ขอให้ ไปยื่นเรื่องราวต่ออำเภอเจ้าของท้องที่ที่เกิดเหตุ อำเภอจะรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ เสนอจังหวัด จังหวัดจะส่งเรื่องไปยังเลขาธิการคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยซึ่งได้แก่ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เลขาธิการจะได้เสนอคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิจารณาว่า จะมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์หรือไม่ ถ้ามีสิทธิ กรมบัญชีกลางก็จะได้ส่งจ่ายเงินสงเคราะห์ตามมติของคณะกรรมการต่อไป

ถาม : ผมขอขอบพระคุณอย่างมาก ที่ได้รับความรู้เรื่องเงินสงเคราะห์เกินตามความหมาย ผมรบกวนเวลามากแล้ว ขอขอบคุณอีกครั้ง สวัสดีครับ

ตอบ : ไม่เป็นไรครับ สวัสดี

สิ่งตกค้าง

โดย ไสวจิ แสงศิริพันธ์

การเป็นข้าราชการนั้น เรามักจะได้เห็น ได้รู้ ได้เรียนสิ่งแปลก ๆ หากนำเอาสิ่งที่เราพบเห็นมาคิด มาถาม มาถามเถียงกัน เราก็มักจะมีความรู้กระจ่างขึ้น การที่เรารู้อย่างนี้ถามคนที่ควรจะถามนั้น เป็นสิ่งที่ช่วยเราให้มีความรู้และก้าวหน้ามากขึ้น การได้เพื่อนร่วมงานที่ดี เห็นเจ้านายที่แปลก ๆ ก็ได้นำมาถกกับท่านที่สำเร็จวิชาการปกครองมา ท่านเหล่านั้นก็เมตตาปราณสั่งสอน แนะนำ ให้ทราบ ว่า ยังเรียน ยิ่งสนใจ ยิ่งใฝ่ลง วิถีที่จะไม่ใฝ่ลงก็คือถาม ค้นคว้าและหาคนที่ตอบเราได้

ข้าราชการนั้น ขณะส่วนใหญ่จะเป็นปัญญาชน เป็นนักวิชาการ อาจจะมีบ้างที่ไม่เคยเรียนมามาก อาศัยได้เข้ามาตามลำดับจนได้เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ แต่ ทางบ้านเมืองท่านก็มีผู้ถกเถียงว่า เหมาะสมหรือไม่ ควรไม่ควรเพียงใด ถ้าแพงอันนี้เอง ทำให้นักบริหารแบบอุปถัมภ์ปัดศีรษะ หมกขี้ปัญญาจะดึงเอาพวกขึ้นมามาก อย่างไรก็ตาม เมืองไทยเรานิยมส่งคนไปขุดตัวในต่างประเทศ ฉะนั้น นักอุปถัมภ์นิยมทั้งหลาย ต่างก็โหวตด้วยกันมาก จบ ม.ศ. ๕ แล้วสอบเข้าไหนไม่ได้ ก็ให้ไปขุดตัวไปทุ่นกระเป๋าท่อ หายหน้าไป ๔ ปีบ้าง ปีครึ่งบ้าง กลับมามีคนรู้จัก ก็สบายไป

เราจะگذร่นงานกันมานานกว่า ๑๓ ปีผู้เขียน ได้พบเจ้านาย นายที่ไม่ใช่เจ้ามาหลายท่าน จึงได้จดจำมาเขียน เอาส่วนดีมาปฏิบัติ ส่วนลิดพลาตที่เลยมานาน ๑๐ ปี ก็นำมาลงพิมพ์ เพื่อให้แก่นักบริหาร ที่ยังสนใจวิชาการได้ศึกษา ค้นคว้าดู เพราะการที่จะอ่านจาก ฟิฟเนอรั, ไนโกร, แมคฟาร์แลนด์, หรือใครต่อใครนั้น ท่านก็ดูว่าได้แต่หลัก แต่เมืองไทยของเรา มี

เอกลักษณ์ทางการบริหารไม่เหมือนเขา น่าที่จะหาอ่านคู่มือไทย ๆ บ้าง อย่างไรก็ดี ในบทนี้
อยากเล่าเรื่องอิทธิพลคกัฏไว้

การที่ทางราชการได้ส่งคนไปเป็นตัวแทนตามจังหวัดต่าง ๆ นั้น เท่าที่ดูมาอย่าง
ยุติธรรม เรายังได้หัวหน้า ผู้บังคับบัญชาที่คณน้อยราย เพราะท่านเหล่านั้นครองตัวผิดพลาด
โดยเจตนาที่จะแสดงอำนาจบ้าง ลูกเมียอันฉลาดขี้บ้าง ลูกน้องสอพลอยกเย็นบ้าง
ทำโดยไม่คิดบ้าง ในที่สุด ท่านเหล่านั้นก็ตัวว่า ยังไม่เดินดิน ไม่นอนฟูก ไพล่ไปนอน
บนเมฆ ในบาร์ ผลแทรกซ้อนทางการบริหารก็คือ ความระส่ำระสายของผู้ที่อยู่ใต้บังคับ
บัญชา อันมีจำนวนมากกว่าหัวหน้า (ปกติหัวหน้าคนเดียว แต่ลูกน้องมาก) การงานที่เคย
ทำด้วยความเรียบร้อยก็ดูว่ารุ่มร่าม ลำช้า วุ่นวาย การที่เปลี่ยนไปเช่นนี้ เพราะคนที่
ไปปกครอง มีอันต้องผิดธรรมเนียมคลองธรรมนั่นเอง การแต่งตั้งข้าราชการที่ไปอยู่บ้าน
นอกนั้น แม้จะยาก ผู้เขียนก็ว่าง่ายกว่า การโยกย้าย ถอดถอน เพราะนิสัยคนไทย
เมื่อได้มีตำแหน่ง หน้าที่แล้ว ท่านก็มักจะเดินไม่คิดคิด ชอบที่จะเป็นเจ้าขุนมูลนาย
คุยกันด้วยตัวหนังสือ พูดคุยกับลูกน้องยาก ผู้เขียนเอง เคยมีเพื่อน ที่กินนอน เทียวด้วยกัน
พอท่านเหล่านั้น สวมหัวโขนเป็นหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด ท่านก็เปลี่ยนสรรพนามไปทันที
โดยจะเปลี่ยนจาก มึง, กู, ฮี, ล้อ, มาเป็น ผม, คุณ, หรือวางมาดอย่างไม่คาดคิด บางท่าน
ยังเคยมีเงิน ยืมแวนตากันสวม เพื่อประดับบุคลิกในสังคม คว้าเปลี่ยนไปมาก ในที่สุด เพื่อน
ซึ่งมีความหมายว่า รัก ตายแทนกัน ถูกรสนิยมกันนั้น กลายมาเป็นคนที่เราไม่กล้าเข้าหา ไม่
อาจจะคบหากันได้ ต่างฝ่ายต่างก็ไม่อาจจะเหมือนเดิมได้ เพื่อนก็ทยอยกันตายไปจากความรู้สึก
ของกันและกัน ทั้ง ๆ ที่สองฝ่ายยังเป็นข้าราชการที่ดีทั้งคู่ นี่แหละท่านผู้อ่าน สังคม สังแวดล้อม
การงาน ทำให้เพื่อนเปลี่ยนไปมาก ทั้ง ๆ ที่ ความรู้เดิมก็เท่ากัน

เมื่อทางการท่านแต่งตั้งให้ไปอยู่ จะด้วยความเก่งกาจของเจ้าตัว หรือวังเด่นย้าย
หรืออยากมาใกล้ชิดด้วยอกอยู่ความที่ เจ้าของตำแหน่งย้าย, ลาสิกขาต่อ ก็มีนายใหม่ ไปแทน
ไปรักษาราชการแทน ไปรักษาราชการในตำแหน่งแทน ครั้นเอง จะมีช่องว่างเกิดขึ้น นั่นคือ
นายเก่า จะกระทบกับนายใหม่ เราเองมาคู่กันตรงนี้

ในตอนที่จะมีการเปลี่ยนนายนี้ หัวหน้าจะเข้าไปด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังที่สุด โดยที่จะพยายามกักกันคนที่ตนไม่ชอบ ด้วยวิธีการที่ไม่ยอมเสนอคนที่ควรแทน หรือยกยอไม่ยอมรับคนที่จะแทน โดยการขอคนที่ตนชอบพามาแทน แม้จะต่างกอง หรือต่างหน้าที่ คนละจังหวัดก็ยอม เมื่อผู้บังคับบัญชาที่ตนสังกัดเห็นด้วย ก็ดีไป แต่ถ้าไม่เห็นด้วย ก็พยายามหา "หุ่นกระบอก" ปลุกเสกแทนตนเอง โดยจะมองจากคนที่ตัวท่านเองรัก ไว้ใจมาทำแทน โดยไม่คำนึงถึงอาวุโส หน้าที่การงานเลย รับทำ รับเสนอขณะที่เจ้าเมืองงานมาก ท่านก็ลงชื่อให้

การดำเนินการต่อไป ท่านหัวหน้าก็จะรีบร้อนว่า ที่ท่านเป็นคนลงชื่อรับมาจากกรมกอง หรือองค์กรต่าง ๆ ที่มาช่วยให้แก่สังกัด ทั้งท่านจะอ้างน้ำขุ่น ๆ ว่า ท่านรับมาเกรงจะต้องชดใช้ จึงต้องนำไปคืนก่อน อยากได้ไปขอใหม่ เพื่อจะได้ให้ทางกรมกองเห็นว่าหน่วยงานจำเป็นต้องใช้เสียภายนอก เขาจะไม่อดตลอดกลับ เมื่อเป็นเสียอย่างนี้ พวกเรา นักเสมอนอกเริ่มไม่ไว้ใจท่านเข้าแล้ว เด็กก็มองออกว่า ท่านเล่นไม้ไหนกัน ?

การมอบหมายทางการเงิน จะทำกันวันสุดท้าย เพราะท่านที่จะต้องรวบรวมใบเสร็จ ใบรับ หลักฐานต่าง ๆ อย่างระมัดระวัง เงินที่เคยมีในเซฟมาก ก็อาจจะหตสับเข้าของที่ไม่เคยซื้อ เพราะ ราคาแพง คนในหน่วยก็จะโต้ใช้ โต้เห็น เพราะท่านจะรีบจ่ายอย่างไม่วุ่น ไม่ทราบบเหมือนกันว่าทำไมท่านใจป้ออย่างนี้ เราคุ้นอยู่กับคู่มือออก การสาคิววิธีการเปิดเซฟ รหัสเซฟ ท่านก็มักจะบอกกันวันนั้นเอง โดยที่แม้จะเป็นระเบียบว่า ต้องมีผู้รักษาเงิน ๓ คนลงชื่อในทางปฏิบัติแล้ว คนที่ลงชื่อไม่เคยรู้เรื่องเลย การซื้อ มักจะมีอีกคนหนึ่ง หรือหลายคน ผลักกันไป เพราะต่างก็อยากจะออกไปซื้อของ หรือสืบราคา ผู้เขียนเองก็อดใจไม่ได้ว่า ช่วงมีผู้หวงคื รักษาประโยชน์ของทางราชการเหลือเกิน ทั้งนี้ เราก็ไม่เคยทราบบันลึกหนาบางอะไรกันอีกเลย

เมื่อหัวหน้าคนใหม่เริ่มทำงาน ท่านก็จะเริ่มปฏิบัติคน วิธีที่จะทำงานที่สุดคือ เริ่มโดยการเอาคนที่ไว้ใจไปคุมการเงิน หักสต การจัดทำวัสดุต่าง ๆ งานที่สำคัญจะมีการเปลี่ยนมือคนอย่างมากมาย ผลก็คือ ทุกคนไม่มีความมั่นคง หวาดระแวง กลัวจะถูกย้าย ถูกกล่าวหาว่ามีผิด คนบางคนที่มีการเคลื่อนไหวทางข่าว ทางรายงานห้องกรมกอง หรือวิ่งเต้นตามเจ้านายคนเก่า จะถูกโค่นลงทันที บางรายเคยมีถูกกล่าวหาว่าขโมยเงิน เจ้านายตามได้ โดยอ้างว่าคน

ของท่านคนก่อนอมเอาไป จับได้ ถูกจำคุก เมื่อของคนที่อยู่ในคุกรับย้ายตาม และถูกกลั่นแกล้งอีก การที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ทุกคนก็รู้ว่าท่านคนใหม่ทำไมไม่ถูก แต่พูดไม่ได้

ในทางสถานที่ ท่านคนเก่าที่เคยสร้าง ปลุกฝังคนหมากรากไม้ มะกรูด มะพร้าวเมื่อท่านจะย้าย ท่านก็จะถูกขุดไม่ให้ตายเสียก่อนที่ท่านจะย้าย ทั้ง ๆ ที่เป็นสมบัติของหลวง ท่านก็ทำได้อย่างไม่มีใครกล้า ไม่มีใครคิด เพราะท่านยังมีอิทธิพลที่จะข่มขู่ หรือขู่ดวงให้คนในหน่วยเดิมอยู่ ท่านคนใหม่จะพยายามที่จะคิดว่า ท่านคนเก่าชอบสิ่งใด สวนญี่ปุ่น น้ำพุ เรือนทรงไทย คันจามจุรี จะพยายามที่จะโค่น ตัด อาจ ไม่คิดที่จะพยายามตัดเอาไว้ ๕-๗ ปี ก็ต้องถูกย้ายที่ เปลี่ยนที่ ในที่สุดจะตายคาที่ เพี้ยวแห้งตาย เพราะหาที่ลงให้เหมาะสมยาก การโรง คนงานจะหัวเราะแถมส่งสาร ส่งเวช แต่ก็พูดไม่ออก เพราะเป็นลูกน้องเขา แต่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงนี้ ชาติ บ้านเมืองต้องเสียเงินเสียทองไปกับคนเช่นดังกล่าวว่าไม่สมควรของความเป็นคน (ค) มากนัก

ในบางครั้งหัวหน้าคนเก่าจะมารับตำแหน่งคืน เขาจะมีการอ้อยอิ่ง ไม่ยอมรับงาน สำรวจ ตรวจหาความผิด ชาวเสี่ยงคนในหน่วย ๕-๑๐ วัน เพื่อจะได้หาทางกำจัดตัวโปรดยของผู้รักษาการแทน หรือจับประเด็นเพื่อการจองเวรอันสุนทรีย์และเลือดเย็น เพราะตอนที่ท่านจะออกไปงาน สึกขาดอ คนที่รักษาก็รู้อะไรจากบัญชีบัญชีมากมายแล้ว ท่านก็ต้องหาทางรู้จำคนที่หักหน้าเขาบ้าง คนในหน่วย ต่างก็จะพนันกันว่า ใครจะร้องให้ทีหลัง เสียชีวิตที่สุด แต่อย่าหวังเลย ลูกน้องเอ๋ย เขาคงจะจับจบบางแบบ รวมกันเราอยู่ เป็ดกินเราตาย ต่างก็เห็นนมหรือตื้นกัน แตกมีบางครั้ง ที่ถูกย้ายไปทั้งคู่ และย้อนกลับมาเที่ยวเยี่ยมลูกน้องเก่า ลูกน้องที่นั่นจะเริ่มไหวตัว รวมกันต่อต้านหาทางสู้กัน จนกระทั่งกระทรวง กรม สั่งไม่ให้บุคคลทั้งสองไปยังในจังหวัดนั้นอีก

ข้ออ้างที่ใหญ่ และน่ากลัว คือ คนในหน่วยย้ายไปได้ดีในกระทรวง ท่านพวกนี้จะมีคนที่เกรงขามเคารพศรัทธาที่จะติดคอ เรียนให้ทราบทั่ว หัวหน้าคนใหม่เขาทำอะไร ลบล้างถอดถอนใคร ใครได้ดี ใครตกต่ำเพียงใด การที่รายงานข่าวไป ว่า จะได้ทั้งข่าวจริง ข่าวที่

สันนิษฐาน ตลอดจนข่าวที่เขาคือต้องการให้หัวหน้าคนใหม่ กับคนเก่าทะเลาะกัน คนใหม่จะทำอะไรก็ยาก คนเก่าอาจจะสั่งฝากห้ามปรามเอาไว้ หรือทำเป็นหวังดี ส่งข่าว ส่งขู่มา ทำให้หัวหน้าคนใหม่ทำงานด้วยความลำบากใจที่สุด บางรายโรคเส้นประสาทเล่นงานก็มี เมื่อเป็นเช่นนี้ การแตกสามัคคีในวงงานก็จะมากขึ้นอย่างไม่มีใครคาดคิด และเป็นผลร้ายต่อวงการ การที่คนใหม่เขาเปลี่ยนแปลงไปนั้น ก็น่าจะเป็นสิทธิของเขา ไม่น่าจะก้าวก่าย ให้อุ่นวาย ถ้ารักที่นั่นจริง ก็ไม่ควรจะย้ายหัวหน้า ส่วนใหญ่ก็คงจะกลัวการเปลี่ยนแปลง ท่านก็มิควรสร้างลูกน้องที่ไว้อใจ เชื่อว่าท่านจะคุมเขาได้มาแทนท่าน ลูกน้องที่ขึ้นแทน จะถูกท่านส่งงานมา เหมือนกับว่าขี้มข้อลูกน้องทำ ท่านเป็นคนชักหุ่น ให้ดำเนินการ ดำเนินนโยบายตามที่ท่านวางไว้ ไม่ให้เปลี่ยนแปลง งานการออกแขก ท่านก็มาร่วมทุกครั้ง เป็นการแสดงว่าท่านยังคุมท่านอยู่ งานท่านจะเป็นของท่านอยู่ แม้ท่านจะได้ดีใหญ่ขึ้น ท่านก็ไม่ยอมทิ้ง ทำให้ท่านอายุสั้นลงเพราะงานมาก คนที่มาแทนก็ทำงานไม่สะดวก อึดอัด ใจหนึ่งอยากเป็นตัวของตนเอง อีกใจหนึ่งก็เป็นลูกน้องท่าน ท่านเคยคิดตนขึ้นมา นับว่ามีบุญคุณต่อคนใหญ่หลวงนัก ยากที่จะมีเพื่อนร่วมรุ่นได้ ตำแหน่งเช่นนี้ มักจะเป็นตำแหน่งพิเศษ ขึ้นผู้อำนวยการกอง ขึ้นผู้บังคับการ ซึ่งก็น่าจะยอมเขาบ้าง ลูกน้องผู้กตัญญูกตเวที ก็ยังเป็นเด็กอยู่ เด็กที่ไม่รู้จักตนเอง ไม่เคยทำงานอันใดเลย นำส่งสารบ้านเมืองยิ่งนัก หัวหน้าเช่นนี้ น่าจะเรียกว่านายทุนสมัยใหม่ เพราะเป็นการลงทุนที่ไม่ต้องใช้อะไร นอกจากคำสั่ง และความเห็นแก่ตัว หรือพรรคพวก

มีบางท่าน ที่นั่งทับอะไร ๆ ไว้ และหนียาก ท่านมักจะเรียกเอาคนที่อยากได้คนคนหนึ่ง พวกนั้นก็ไม่ใช่ใครเลยอาจจะเป็นลูกน้องเก่าเคยสอน สนับสนุน หรือส่งเสริมให้ได้ดีขึ้นมาแล้ว ท่านจะเรียกมาส่งตำแหน่งเก่าท่านให้เขากลับมาทำงานด้วยความดีใจทั้งสองฝ่าย เมื่อมอบงานกัน ก็มักจะมิระบอบเกียรติกัน ท่านกับรับลาออก ในที่สุดลูกน้องที่มาแทนท่านก็ต้องหาหาเมื่อกล่อมประสาทมากัน ด้วยความกตัญญู และรักชีวิตของตน ต้องยอมทนอยู่ต่อ และคงจะเค็มเค็มเคียวกันอีก ไม่ช้า ไม่นาน ที่สำคัญคือ คนพบไม่พุด คนพูดไม่พบ จึงปราบกันยาก เพราะขาดหลักฐานมีแต่ข่าวๆ ไม่มีใครออกหน้ารับ ไม่มีใครปฏิเสธ

อนึ่ง ในที่บางแห่ง อาจจะมีผู้ช่วยหรือรอง แต่ไม่อยู่ ท่านหัวหน้า ต้องเดินทางไปทำงาน หรือศึกษาต่อ ท่านก็ตั้งคนทำแทน เมื่อ ท่านรอง ๆ หรือผู้ช่วยฯ กลับมา ยังสร้างความรำวุ่นวาย แนวทางจะปะทะกันได้อย่างตึงเครียด เพราะท่านรอง ๆ ก็ว่า ท่านรับมาจากกรมกองจังหวัด คว้าเมืองไทย^๕ มีแต่คนอยากเป็นเจ้านาย อยากเป็นใหญ่ ต้องแย่งกันจนเสียสุขภาพร่างกายและทางจิต

เป็นเรื่องที่น่าเห็นใจท่านหัวหน้าก็เบียวที่ถูกกล่าวหาไม่มีหลักฐานเหล่านั้น เพราะท่านเป็นยังปู่ชนอยู่ ยังไม่สำเร็จโตดปฏิผล ยังมีโลก โกรธหลงอยู่แต่เรื่องเหล่านั้น อาจจะมีทางเป็นไปได้ อย่างที่ว่า สิ่งมหัศจรรย์เกิดได้เสมอ คนที่ไม่ดี ไม่งาม ไม่ตรง ขอพวกเราอย่าคบ อย่าให้ความสะดวกหรือร่วมมือเขาทางชั่วร้าย พบบ่อยๆ พุทธอย่าให้สนิท ถ้าสนิทกัน รีบหนีออกห่าง เมื่อพวกเราจำกัดคนชั่ว ที่เป็นศัตรูของวงราชการควยวิเศษผู้เขียนเชื่อว่า ก็กลัวพ่อร้องเขียนบัตรสนเท่ห์เสียอีก คนชั่ว คนโกง คนบ้าอำนาจ จะลดลงอย่างมากทีเดียว หากเราไม่รวมกันช่วยชาติบ้านเมือง เราจะช่วยใครแล้วใครจะช่วยเรา

การบำรุงขวัญ

โดย ประยูร พรหมพันธุ์

การปฏิบัติงานในหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใด ไม่ว่าในทางราชการหรือทางธุรกิจ ย่อมจะต้องประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่ต้องทำงานร่วมกันหลายคน และมีอยู่หลายระดับ การทำงานกับหลาย ๆ คนในองค์การแต่ละแห่งนั้น ย่อมมีปัญหาในการทำงานเกิดขึ้นมากมาย เพราะแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านฐานะตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และความต้องการ รวมทั้จุดประสงค์ของบุคคลแต่ละคน และแม้แต่มุมมองของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน บุคคลแต่ละคนนอกจากจะมีจุดประสงค์เฉพาะตัวแล้ว ยังมีภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การด้วย ดังนั้นจะเห็นว่าในหน่วยงานแต่ละแห่งมีความซับซ้อน และมีปัญหามากมาย การจะทำให้การบริหารงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพสูงนั้นจึงย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัย และองค์ประกอบต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น การจัดองค์การที่ดี การวางแผนงาน สภาพการทำงาน การควบคุมบังคับบัญชา การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น แต่ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของงาน คือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคล นั่นเอง แม้หลักการทำงานจะดีสักเพียงใด แต่ตัวบุคคลปฏิบัติไม่อยู่ในสภาพพร้อมที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ก็ย่อมเป็นการยากที่จะหวังให้งานมีผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดได้ ปัญหาจึงมีว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้บุคคลแต่ละคน และกลุ่มบุคคล ในองค์การนั้นมีความรู้สึกเต็มใจที่จะทำงานและอุทิศตนเพื่อผลสำเร็จของงานอย่างแท้จริง วิธีการอันสำคัญและได้ผลที่สุด คือการรู้จักการบำรุงขวัญของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน และของกลุ่มบุคคลให้อยู่ในสภาพที่มีขวัญในการทำงานที่สุด และผู้ที่อยู่ในฐานะที่จะทำให้ขวัญของผู้ปฏิบัติงานดี ก็ย่อมจะต้องอาศัยผู้บังคับ

บัญชาหรือผู้เป็นหัวหน้างานที่มีทักษะ ในการนำและมีศิลป์ในการจูงใจคนสามารถเกลี้ยกล่อม คนให้ร่วมมือทำงานด้วยความเต็มอกเต็มใจ และมีขวัญหรือกำลังใจในการทำงานสูง ดังนั้น นักบริหารที่ฉลาดจะต้องเรียนรู้ถึงศิลป์ในการนำและพัฒนาทักษะในการบำรุงขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับสูงด้วย

“ขวัญ” (morale) คืออะไร? ได้มีนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความ ของคำว่า “ขวัญ” แตกต่างกันไป สุดแล้วแต่ท่านผู้ใดมุ่งมองเน้นหนักไปในทางใด ตัวอย่างเช่น นักจิตวิทยา ๒ ท่าน ชื่อ Ghiseli and Brown ได้ให้คำจำกัดความของขวัญว่า หมายถึง “ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มหรือการที่สมาชิกของกลุ่มจะทำงานให้ดีที่สุด เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือไปถึงซึ่งจุดหมายปลายทางที่กลุ่มนั้นได้วางไว้” แต่นักวิชาการ ทางบริหารชื่อ ลีโอนาร์ด ดี ไวท์ (Leonard D. White) ได้กล่าวถึง “ขวัญ” ว่าเป็นทั้ง คັນขันธ์ของสภาวะการณ์ทำงานที่มีความราบรื่น และวิถีทางในทางบวกเกี่ยวกับการเสริมสร้างองค์ การให้มีประสิทธิภาพสูง “ขวัญ” สะท้อนให้เราเห็นถึงสภาวะการณ์ทางจิตวิทยาและทางสังคม สภาพแห่งจิตใจของผู้ปฏิบัติงานในองค์การทั้งหญิงชายที่ได้แสวงหาวิธีการพัฒนาและประยุต์พลัง ทั้งหมด ที่เขามีอยู่ด้วยความสมัครใจ เพื่อที่จะปฏิบัติภาระหน้าที่ที่เขาเห็นว่าเกี่ยวข้องให้บรรลุผล สำเร็จสูงสุดด้วยความรู้สึกสำนึกด้วยตัวของเขาเอง และมีความพอใจที่จะปฏิบัติต่อภาระกิจเช่น อยู่นั้นด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจ

แต่นักวิชาการบางท่านตีความหมายของคำว่า “ขวัญ” ว่า หมายถึงสภาวะการณ์ที่ ทุกคนในกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำงานของกลุ่ม คือหมายถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มบุคคล แต่ละคนในกลุ่มที่ทำงานเป็นวัตถุประสงค์อันเดียวกับวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

ถ้าจะกล่าวในเชิงสรุปให้ง่ายแก่การเข้าใจแล้ว คำว่า “ขวัญ” น่าจะหมายถึงสิ่งที่ จะสามารถนำไปสู่บุคคลแต่ละคนที่ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่าง เหนียวแน่น และโดยไม่หยุดยั้ง หรือโคมิได้หย่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ร่วมกัน และ “ขวัญ” นอกจากจะหมายถึงขวัญของแต่ละบุคคล แล้วยังหมายรวมถึงขวัญของ หมู่หรือกลุ่มด้วย และทั้งสองอย่างนี้แยกกันไม่ออก ถ้าหากขวัญของแต่ละบุคคลในกลุ่มนี้ก็กระทำ

ให้ขวัญของกลุ่มศิษย์ ตรงกันข้าม ถ้าขวัญของกลุ่มตกต่ำขวัญของแต่ละบุคคลในกลุ่มจะตกต่ำลง
ดังนั้น การบำรุงขวัญจะต้องบำรุงทั้งขวัญของบุคคลแต่ละคนและขวัญของกลุ่มโดยส่วนรวมด้วย

ส่วนประกอบของขวัญ กล่าวโดยทั่วไปส่วนประกอบที่สำคัญในการบำรุงขวัญของ
ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ได้แก่การที่พยายามที่จะสร้างบรรยากาศของกลุ่มที่ทำงานร่วมกัน
ให้เป็นไปในลักษณะที่เป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้มีโอกาสแสดงออกของตัวเองให้มากที่สุด
ที่จะทำได้ และควรที่จะได้ทำให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานมีความรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานที่เขาได้ปฏิบัติ
นอกจากนี้ ควรที่จะทำให้สมาชิกของกลุ่มที่ทำงานร่วมกันมีความรู้สึกว่าเป็นการง่ายที่เขาจะ
ยอมรับนับถือเอาวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน หรือขององค์การมาเป็นวัตถุประสงค์ของตนเองด้วย
นั่นก็หมายความว่า จะต้องพยายามให้เขามีความรู้สึกเป็นเจ้าของส่วนหนึ่งของกลุ่ม และเป็นที่
ยอมรับนับถือของกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ยังควรจะได้ทำให้เขามีความรู้สึกมั่นคง ในกรณีที่
ทำงานในกลุ่มนั้นด้วย

การบริหารในสมัยใหม่นิยมหลักการบริหารงานตามแนวความคิดประชาธิปไตย กล่าว
คือ เป็นการปฏิบัติงานที่พยายามเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานแต่ละคนเป็นหลัก ซึ่งแตกต่าง
กับแนวการบริหารงานตามแบบอื่น ๆ เช่น เด็ดขาดการที่ใช้อำนาจเด็ดขาดหรือขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจ
ที่จะสั่งหรือบงการแต่อย่างใด และสืบเนื่องจากแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามแนว
ความคิดทางประชาธิปไตยนี้เอง จึงมีส่วนประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ที่สมควรจะได้คำนึงถึงและนำ
เข้ามาประกอบการพิจารณาในการบริหารงานด้วย คือ—

— การเปิดโอกาสให้บุคคลแต่ละคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์
และแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มได้ รวมตลอดทั้งมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความคิด
ริเริ่มในการบริหารงานของหน่วยงานโดยส่วนรวมด้วย

— ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ปฏิบัติงานร่วมกัน

— การรู้จักใช้ศิลปในการนำของหัวหน้างาน ในการบริหารงานตามแนวความคิดใน
ทางประชาธิปไตย มากกว่าที่จะใช้อำนาจตามตัวบทกฎหมายหรือตามระเบียบแบบแผนแต่เพียง
อย่างเดียว คือผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ศิลปในการเกลี้ยกล่อมมากกว่าการใช้อำนาจ

— สมาชิกของกลุ่มมีความศรัทธาและเชื่อมั่นในตัวผู้นำหรือหัวหน้างาน

— สมาชิกมีความเชื่อมั่นในวัตถุประสงค์ขององค์การและ

— สมาชิกมีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของหน่วยงาน

สิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาต้องการ นอกเหนือจากเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นที่เป็นเงินแล้ว ผู้ร่วมปฏิบัติงานและผู้ใต้บังคับบัญชายังต้องการในสิ่งต่างๆ ที่จะกล่าวต่อไปด้วย คือ—

— การทำให้เขารู้สึกว่าเขาได้ทำในสิ่งที่มีความสำคัญ

— การทำให้เขารู้สึกว่าเขาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญคนหนึ่ง^๕ ในหน่วยงานนั้น

— การทำให้เขารู้สึกว่าเขาเป็นหน่วยหนึ่งของกลุ่ม

— การทำให้เขารู้สึกว่างานของเขาเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ

— การทำให้เขาสามารถตีค่าการณ^๖ ใกล้องค์เห็นว่าถ้าเขาทำเช่นไร ผู้เป็นหัวหน้างานจะมีปฏิกิริยาอย่างไร

— การทำให้เขารู้สึกว่าเขามีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแสดงฝีมือ^๗ ในการทำงานนั้น ๆ

วิธีการเสริมสร้างขวัญของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ดังที่ได้อธิบายมาแล้วว่าประสิทธิภาพของงานนั้นย่อมขึ้นอยู่กับขวัญของผู้ร่วมปฏิบัติงานอยู่ด้วยเป็นอย่างมาก ดังนั้น การส่งเสริมหรือบำรุงขวัญผู้ร่วมปฏิบัติงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เป็นหัวหน้างานจะต้องคำนึงถึง ผู้บังคับบัญชานับได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในการจะช่วยเหลือเสริมสร้างขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมปฏิบัติงานให้มีขวัญในการทำงานสูงขึ้น เพราะผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานอยู่ในฐานะที่อำนวยความสะดวกแนวทางที่จะเสริมสร้างขวัญของผู้ปฏิบัติงานได้ ทั้งในด้านขวัญของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน และขวัญของกลุ่มให้เดินไปในแนวทางที่เขาต้องการได้ วิธีการจะเสริมสร้างขวัญของบุคคลแต่ละคน และขวัญของกลุ่มในหน่วยงานที่สำคัญ ๆ สมควรจะได้นำมากล่าวถึงดังนี้

๑. การเลือกผู้นำที่ดี (รวมทั้งผู้นำทางการบริหารชั้นรองด้วย) โดยปกติผู้นำในการบริหารมีอยู่หลายแบบเช่น ผู้นำแบบตามบุญตามกรรม ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาแบบ

อัตราปิโต ผู้นำแบบประชาธิปไตย จากการศึกษาค้นคว้าในทางวิชาการบริหารได้พบว่าผู้นำ หรือนักบริหารตามแบบประชาธิปไตยเป็นแบบที่ที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับแบบอื่น ๆ ตามที่ กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เพราะผู้นำแบบประชาธิปไตย นอกจากจะทำให้การทำงานของหน่วยหรือองค์ การมีประสิทธิภาพสูงแล้ว ยังทำให้ขวัญของผู้ร่วมปฏิบัติงานและผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ในระดับสูง ด้วย เพราะฉะนั้นการที่หน่วยงานพยายามนำหลักการบริหารงานโดยหัวหน้างานนำวิธีการตามแบบ ประชาธิปไตยไปใช้กับผู้ร่วมปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งที่ควรจะได้พยายามกระทำให้มากที่สุด ผลที่ อันเกิดจากหัวหน้างานบริหารงานตามแนวประชาธิปไตยก็คือ ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้แสดง ความคิดเห็นของตนได้พอสมควร และให้โอกาสแก่ลูกน้องได้มาพบผู้บังคับบัญชามากกว่าแบบ อื่น ๆ และสามารถที่จะให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงานขององค์การที่เขามีส่วนเกี่ยวข้อง อยู่ด้วย เหล่านี้เป็นต้น การปฏิบัติของหัวหน้าในทำนองนี้ ช่วยทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับ บัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชามีมากขึ้น ผู้ใต้บังคับบัญชาจะรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่อหน่วยงาน และพยายามทำงานในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดเพราะเขารู้สึกว่าผลสำเร็จของงาน ของหน่วยหรือ ของกลุ่มก็คือความสำเร็จของเขาเอง

หัวหน้างานที่นอกจากจะเป็นนักบริหารตามแบบประชาธิปไตยตามที่ได้อีกกล่าวมาแล้ว หัวหน้างานที่ดีควรจะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ ดังนี้—

— ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกัน และปฏิบัติตามหลักนี้ (คือต้อง ปฏิบัติด้วย มิใช่เพียงแต่รู้อย่างเดียว)

— มีความเฉลียวฉลาดกว่าคนอื่น (แต่ไม่โอวดฉลาด)

— มีสภาพจิตใจและอารมณ์มั่นคง ไม่ฉุนเฉียวโกรธง่ายใจน้อย

— มีความกระตือรือร้น และมีกำลังผลักดันภายในอยู่เสมอ (Inner Drive)

— มีความสามารถหลายด้าน (Well-rounded) สามารถแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน พุดและเขียนให้เข้าใจได้ง่าย พุดแล้วมีคนเชื่อถือ

— รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๆ แต่ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ โดยปราศจากการไตร่ตรอง ให้รอบคอบ

- มีความเสียสละ ใจคอกว้างขวาง
- รักความยุติธรรม รักข้าราชการเปี่ยมวินัย และมีมรรยาทในสังคมดี
- รู้จักจิตวิทยาในการทำงานและทำงานทุกชั้นจนสุดความสามารถ
- รู้จักปรับปรุงตนเองให้เป็นนักพูดที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความเลื่อมใสในหมู่คณะ

๒. ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือลูกน้องได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น วิธีการที่จะให้ลูกน้องหรือผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงการทำงาน ได้แก่

- การใช้ระบบการให้รางวัลความคิดก้าวหน้า (Incentive awards)
- การใช้หีบเสนอแนะ (Suggestion Box)
- การเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ หรือให้เขามีโอกาสระบายความรู้สึกเกี่ยวกับการงานที่เขาปฏิบัติอยู่ได้บ้าง

— การจัดให้มีการสำรวจทัศนคติของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือลูกน้องเป็นครั้งคราว เพื่อที่จะว่าลูกน้องมีความคิดเห็นต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดอย่างไร มีปฏิกิริยาต่อผู้เป็นหัวหน้างานอย่างไร ^{๕๗} เพื่อผู้เป็นหัวหน้างานจะได้นำไปเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแก้ไข การบริหารงานของตนในแนวทางที่ถูกต้องตรงต่อความประสงค์ของลูกน้องได้มากยิ่งขึ้น

๓. การปรับปรุงส่งเสริมให้มีการสื่อสารสัมพันธ์ที่ดี คือควรจะได้ปรับปรุงส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

— จัดระบบการติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ คือจะต้องมีการสื่อสารที่ดี ทั้งทางขึ้นและทางลงไป ใช้มีแต่ส่งอย่างเดียว แต่ต้องมีการแสดงความคิดเห็นขึ้นมาจากข้างล่างด้วย

— การสั่งของหัวหน้างานที่ส่งลงไป จะต้องชัดแจ้ง ไม่คลุมเครือ และผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถจะเข้าใจเรื่องอย่างเดียวกับผู้สั่ง (คือต้องสามารถเข้าใจไปในแนวทางเดียวกัน)

— เปิดโอกาสให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบถึงกิจการต่าง ๆ ถึงแม้จะเป็นแผนการณ์ในอนาคต ลูกน้องก็ควรที่จะได้ทราบเหมือนกัน ไม่ใช่แต่ส่งอย่างเดียว โดยลูกน้องไม่สามารถรู้ถึงจุดมุ่งหมายในอนาคตอันจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และทำให้เสียขวัญได้

๔. การสร้างทัศนคติที่ดีต่องานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา หัวหน้างานจะต้องพยายามทำให้ลูกน้องมีทัศนคติที่ดีต่องานที่เขาปฏิบัติอยู่ คือพยายามทำให้รู้สึกอยากทำให้งานของหน่วยให้สำเร็จลุล่วงไปเสมือนเป็นงานของเขาเอง ทำให้ลูกน้องเกิดความรักงานที่เขาปฏิบัติ และรักสถาบันที่เขาสังกัดอยู่เป็นต้น การที่จะทำได้อย่างผู้เป็นหัวหน้างานจะต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกน้อง และผู้บังคับบัญชาควรจะได้คำนึงถึงทางคำจิตใจของลูกน้อง ควรจะได้ทราบถึงฐานะทางสังคมและสภาวะทางเศรษฐกิจของลูกน้องดีพอควร ทั้งนี้เพื่อจะได้เลือกปฏิบัติต่อเขาได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ หัวหน้างานควรจะได้ส่งเสริมให้ลูกน้องได้รู้สึกมีความมั่นใจในตนเอง และมีความเป็นตัวของตัวเองในการปฏิบัติงานของเขา ควรปล่อยให้เขามีอิสระในการตัดสินใจได้บ้างพอสมควร มิใช่คอยสั่งคำสั่งเรื่อยไป และควรเปิดโอกาสให้ลูกน้องได้บอกความจริงเกี่ยวกับเรื่องการทำงานที่เขา กำลังปฏิบัติอยู่ เหล่านี้เป็นต้น

๕. ควรสร้างเครื่องมือวัดความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่แน่นอน คนที่ทำงานเท่ากันควรจะได้รับผลตอบแทนที่เท่ากัน จึงจะเป็นความยุติธรรมและไม่เป็นการทำลายขวัญของผู้ปฏิบัติงาน ในทางตรงกันข้าม ถ้าคนหนึ่งทำงานได้ด้น้อยกว่าอีกคนหนึ่ง แต่กลับปรากฏว่าคนทำงานน้อยกลับได้รับการเลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น ส่วนคนทำงานได้ผลงานมากกลับได้รับการเลื่อนเงินเดือนเพียงขั้นเดียว อย่างนั้นจะทำให้คนทำงานดี และได้ผลงานมากเกิดเสียขวัญหมดกำลังใจในการทำงาน ฉะนั้น การแสวงหาวิธีการที่จะวัดความสำเร็จในการทำงานอย่างยุติธรรม จึงเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณา หน่วยงานที่พิจารณาต้องมามาตรการ หรือเครื่องมืออันแน่นอนที่สามารถนำมาใช้วัดผลงานและทราบความแตกต่างของแต่ละบุคคลได้อย่างแน่นอน

๖. การจัดใหม่ที่พักษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา การจัดใหม่ที่พักษาหรืออื่น ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือ อาจจะเป็นตัวผู้บังคับบัญชาเอง หรืออาจเป็นบุคคลอื่น ซึ่งหน่วยได้จัดไว้สำหรับเป็นผู้ให้คำปรึกษาหารือก็อาจทำได้ กรณีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ให้คำปรึกษาหารือก็อาจเสียหลักทว่าผู้บังคับบัญชาควรจะได้เป็นทั้งทางใจ เป็นพี่เลี้ยงและเป็นผู้ให้คำปรึกษาหารือแก่ลูกน้องได้ และผู้บังคับบัญชาควรจะสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ดีพอสมควร เพราะผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและทราบปัญหาของลูกน้องได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในการให้คำปรึกษาหารือ ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีเทคนิคที่พอสมควรเข้าใจที่จะซักถามและเข้าถึงปัญหาแท้จริงของเขาได้ จึงจะสามารถช่วยแก้ปัญหาให้แก่ลูกน้องได้ และทำให้ขวัญของลูกน้องดีขึ้น

สำหรับในกรณีที่ผู้รับ ปริญญาหรือมิใช่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้มาขอคำปรึกษา ก็อาจกระทำได้ ถ้าหากเห็นว่าการใช้ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ให้คำปรึกษาหรือเองไม่ได้ผล อันนี้อาจเนื่องมาจากผู้ใต้บังคับบัญชามีความเกรงกลัว และไม่กล้าเล่าความจริงให้ผู้บังคับบัญชาฟัง หรือเกรงว่าจะถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิเอา จำเป็นจะต้องใช้ผู้อื่นทำหน้าที่แทน ผู้ให้คำปรึกษาหรือควรจะได้เปิดโอกาสให้ผู้ขอคำปรึกษาหรือได้ระบายความทุกข์ร้อนของตนให้ฟังโดยละเอียด และไม่บังคับผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือจึงควรจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการถนอม และมีสติในการฟังด้วย และควรอยู่ในฐานะที่จะสามารถแก้ปัญหาให้แก่เขาได้พอสมควร

๗. การจัดให้มีการสำรวจทำโดยทั่วไปของผู้ใต้บังคับบัญชา การสำรวจทำของผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยงานควรจะได้จัดให้ขึ้นเป็นครั้งคราว เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดโดยทั่วไปของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน วิธีการสำรวจดังกล่าวนี้อาจทำได้ โดยการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และ ผู้ร่วมงาน เครื่องมือและสิ่งแวดล้อมในการทำงานและความพอใจเกี่ยวกับสถานที่ สภาพการทำงาน

๘. การจัดให้มีการแก้ความทุกข์ร้อนของผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อได้มีการจัดให้มีการให้คำปรึกษาหรือแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาแล้ว ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานนั้นควรที่จะได้หาทางแก้ปัญหาคความทุกข์ร้อนของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ จึงจะทำให้ขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาดีขึ้น หลักการแก้ความทุกข์ร้อนที่สำคัญควรคำนึงถึงคือ แก้ให้ตรงจุดแห่งความทุกข์ร้อนของเขา และพยายามแก้ที่ต้นเหตุ มิใช่การแก้ปลายเหตุ

สิ่งที่หัวหน้างานควรปฏิบัติ ดังต่าง ๆ ต่อไปนี้ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานควรจะปฏิบัติถ้าหากสามารถทำได้คือ—

— เลื่อนผู้ใต้บังคับบัญชาของท่านไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าหากเป็นสิ่งที่เหมาะสมและเป็นไปได้

— การเลื่อนผู้ใต้บังคับบัญชาไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นไปนั้น ขั้นแรกจะต้องพิจารณาจากคนที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วเสียก่อน ในกรณีที่คนข้างในกับคนข้างนอกมีความสามารถในการทำงานพอ ๆ กันควรจะได้พิจารณาเลื่อนคนข้างในเสียก่อน

— การบริหารงานควรคำนึงถึงความประหยัด แต่ขณะเดียวกันจะต้องไม่ลืมว่า การประหยัดที่มากเกินไปก็คือการมีคณะเจ้าหน้าที่ร่วมทำงานที่ตี ได้รับค่าตอบแทนดี และมีขวัญอยู่ในระดับสูง

— พยายามรู้จักตัวบุคคลเป็นทางส่วนตัวให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และให้ความสนใจเกี่ยวกับประโยชน์เกี่ยวกับสวัสดิการของตัวเขาเหล่านั้นด้วย

— พยายามทำให้ลูกน้องของท่านอยู่ในความเชื่อมั่นของท่าน, จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือบ่อย ๆ พยายามเข้าไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในหน่วยงานท่านด้วย

สรุป

ขวัญของผู้ร่วมปฏิบัติงานในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งและขวัญของกลุ่มโดยส่วนรวมจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ตัวผู้นำในทางการบริหารในหน่วยงาน วิธีการบริหารงานของหัวหน้างานก็มีส่วนสำคัญในการที่จะเสริมสร้างขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือจะทำลายขวัญของผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา และเท่าที่ใช้ ได้ผลอยู่ในขณะนี้ การบริหารงานตามแนวทางประชาธิปไตยเป็นการบริหารงานที่ดีที่สุด ที่จะช่วยทำให้ขวัญในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาสูงและได้ผลในการปฏิบัติงานมากในการที่จะบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ (ไม่ว่าในทางราชการหรือทางธุรกิจ) ผู้บริหารจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องขวัญผู้ปฏิบัติงานด้วยเสมอไป ทั้งในส่วนที่เป็นขวัญของบุคคลแต่ละคน และขวัญของกลุ่มที่ร่วมปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรนั้น ๆ ถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว การทำงานให้ได้นั้นน้ำใจคนและผลงานย่อมไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้.

เรียนคนไทย รักคนไทย

“ไก่อเห็นตีนงู งูเห็นนมไก่”

ข้าราชการที่ไม่กล้าเอาผิดซึ่งกันและกัน เพราะต่างก็มองเห็นข้อบกพร่องของกันและกัน

“อุจิชัยงิลิง”

การที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มีบริวารใกล้ชิดแล้วไม่สามารถควบคุมให้ปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตได้

“ลำน้าผู้งูราชสีห์”

หัวหน้าที่ขาดความรู้ความสามารถ ขาดความรู้เริ่มวางแผนงาน ย่อมเปรียบเป็นเสมือนลำน้าพวกเขาซึ่งเป็นผู้มีความรู้

“ลันตวลึงโขง”

ผู้ที่พูดเอาแต่ประโยชน์ตน มีการพูดจาสับปลับ บั่นปลาย เชื่อคำพูดไม่ได้

“จับแพะชนแกะ”

การที่แต่งตั้งข้าราชการให้ไปทำหน้าที่ที่ไม่เหมาะสม เพราะขาดคนที่มีความรู้

“บดสวะ”

การทำงานเพื่อให้พ้นตัว

“ขายผ้าเอาหน้ารอด”

การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าแบบขอไปที พอไม่ให้เกิดความอับอายขึ้นได้

“ขว้างงูไม่พ้นตัว”

การมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำแล้วแต่ผู้รับทำไม่ได้ ผู้สั่งต้องช่วยอีกจึงสำเร็จ

“มีงานใช้ มีใช้ไม่รักษา”

“สู้หวั่นผา” หรือ “สู้ยิบตา”

“สู้กเอาเสากิน”

“จุมก้อง”

“เขี้ยวคเขี้ยว”

“ลูกผีลูกคน”

“ตงฉิน”

“กัจฉิน”

ผู้ใหญ่ใช้งานผู้น้อย จะต้องให้ความอุปการะตามสมควร

“สู้แบบสุนัขจนตรอก” การที่ผู้หนึ่งผู้ใดไม่ยอมแพ้ อดทน ต่อสู้จนถึงวาระสุดท้าย

การทำงานแบบ “ลวกๆ” “ขอไปที” ไม่ทบทวนหรือ พิจารณาให้เรียบร้อยเสียก่อน

การเอาของขวัญไปเป็นกำนัล แสดงการผูกมิตรกับเจ้านาย

การที่ข้าราชการยกศาสนาเป็นที่พึ่งเพื่อปลุกจิตใจให้สงบจาก การแก่งแย่งชิงดีในวงราชการ

จะตายหรือรอด จะสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ยังอยู่กึ่งกลาง

หมายถึงข้าราชการที่มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อแผ่นดิน

ได้แก่ข้าราชการที่คคโกง เอาวัดเอาเปรียบราษฎร

สถานพยาบาล สหณภาพร

ถนนสีลม โทร. 30079

มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ปรึกษาโรค ยาเสพติด

ปัญหาทางเพศ โรคประสาท โรคจิต

โรคพิษสุรา และโรคนอนไม่หลับ ใช้เครื่องมือทันสมัย

ในการตรวจประสาทและสมอง ดำเนินการรักษา

แบบยุโรป อเมริกา

แนวแนวสอบเลื่อนขั้น

แนวแนวโดย สติชัย ประเสริฐศรี

ข้อ ๑. “การเวนคืน” ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗ หมายถึงอะไร และอสังหาริมทรัพย์ชนิดใดบ้างที่กำหนดให้เวนคืน บุคคลใดบ้างที่มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทน ในกรณีที่มีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

แนวตอบ “การเวนคืน” ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗ หมายถึง “การบังคับ เว้นคืนที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น ตามเงื่อนไขแห่ง พ.ร.บ. นี้” กล่าวคือ เมื่อรัฐบาลจำเป็นต้องใช้อสังหาริมทรัพย์ เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หรือเพื่อการป้องกันประเทศโดยตรง หรือการได้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติหรือประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น และมีได้มีการตกลงในเรื่องการโอนกันไว้เป็นอย่างอื่น รัฐย่อมมีสิทธิที่จะขอให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้น โอนกรรมสิทธิ์คืนให้แก่รัฐ

อสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนได้แก่

๑. ที่ดิน

๒. ทรัพย์สินติดอยู่กับที่ดินนั้น เช่น ดึก ต้นไม้ยืนต้น

๓. ทรัพย์สินประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น เช่น ทรัพย์สินในที่ดินนั้น กรวด หวาย เนยดิน

บุคคลที่มีสิทธิจะได้รับค่าทดแทนในกรณีที่มีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
 ๒๖๗
 มคจก

๑. เจ้าของที่ดินที่ต้องเวนคืน

๒. เจ้าของทรัพย์สินติดอยู่กับที่ดินนั้น เช่น ดึก หรือสิ่งปลูกสร้างที่
 ๒๖๘
 รือไม้ โคต้นไม้ยืนต้น ซึ่งได้ปลูก—สร้างอยู่ก่อนที่พระราชกฤษฎีกาเวนคืนใช้
 บังคับหรือได้ปลูก—สร้างขึ้นภายหลังโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่

๓. ผู้เช่าที่ หรือสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่ต้องเวนคืนนั้น โดยมีหลักฐาน
 เป็นหนังสือแสดงการเช่าแสดงต่อเจ้าหน้าที่ โดยหลักฐานนั้นต้องทำไว้ก่อน
 วันที่พระราชกฤษฎีกาเวนคืนใช้บังคับ หรือกระทำภายหลังโดยได้รับอนุญาต
 จากเจ้าหน้าที่และยังมีผลใช้บังคับอยู่

๔. เจ้าของโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างที่รื้อถอนได้โดยจ่ายให้ เฉพาะ
 ค่ารื้อถอนและค่าปลูกสร้างใหม่เท่านั้น แต่ทั้งนี้ เจ้าของโรงเรือนดังกล่าวจะ
 ต้องมีสิทธิอันชอบธรรมในการปลูกสร้างโรงเรือนในที่ดินที่เวนคืนนั้นด้วย

๕. บุคคลที่เสียสิทธิในการใช้ทาง วางท่อระบายน้ำ สายไฟ ท่อน้ำ
 ประปา หรือสิ่งที่คล้ายกันผ่านที่ดินที่ถูกเวนคืน และบุคคลเหล่านั้นได้ให้ค่า
 ทดแทนในการใช้สิทธิอันแก่เจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนไปแล้ว

ข้อ ๒. ให้อธิบาย “การชลประทาน” ตาม พ.ร.บ. การชลประทานราชวร พ.ศ. ๒๔๘๒
 ให้อธิบายความหมายและความแตกต่างระหว่าง

ก. การชลประทานส่วนบุคคล

ข. การชลประทานราษฎร์

ผู้ที่ทำการชลประทานส่วนบุคคลจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

แนวตอบ “การชลประทาน” ตาม พ.ร.บ. การชลประทานราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๘๒ หมายถึง “กิจการทุกประเภท ที่บุคคลใดจัดทำขึ้น เพื่อส่งน้ำจากทางน้ำหรือแหล่งน้ำใด ๆ เป็นต้นว่า แม่น้ำลำธาร ห้วยหนอง คลองบึง บาง ไปใช้ในการเพาะปลูก และให้หมายรวมถึงกิจการที่ใดจัดทำขึ้น เพื่อป้องกันการเสียหายแก่การเพาะปลูก อันเกี่ยวกับน้ำ”

“การชลประทานส่วนบุคคล” คือกิจการชลประทานที่บุคคลคนเดียวหรือหลายคนได้จัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์แก่การเพาะปลูกของบุคคลนั้น ๆ โดยเฉพาะ”

“การชลประทานส่วนราษฎร์” คือกิจการชลประทานที่ราษฎรได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์แก่การเพาะปลูกของราษฎร ในท้องถิ่นเป็นส่วนรวม”

ข้อแตกต่างระหว่าง “การชลประทานส่วนบุคคล” กับ “การชลประทานส่วนราษฎร์” ก็คือ

“การชลประทานส่วนบุคคล” เป็นกิจการชลประทานที่บุคคลคนเดียวหรือหลายคนได้จัดทำขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ ในการเพาะปลูกของผู้ที่ใดจัดทำขึ้นเท่านั้น บุคคลอื่นใดที่ไม่ได้ร่วมจัดทำจะไม่มีสิทธิ์ ใช้ประโยชน์จากการชลประทานนั้นเลย สำหรับการชลประทานส่วนราษฎร์นั้น เป็นการชลประทานที่ราษฎรได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเพาะปลูกแก่ราษฎรทุกคนในท้องถิ่นนั้น ไม่ว่าราษฎรเหล่านั้นจะร่วมจัดทำทำการชลประทานดังกล่าวนี้หรือไม่ก็ตาม ย่อมได้รับผลประโยชน์ในการนั้นเท่าเทียมกันหมด

สำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะจัดทำ “การขอประทานส่วนบุคคล” นั้น จะต้องยื่นเรื่องราวขออนุญาต เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานแล้วจึงจะทำได้ โดยจะต้องปฏิบัติดังนี้

๑. เสนอแนะที่ส่งเข้ซึ่งแสดงรายการต่อไปนี้
 - ก. จำนวนเนื้อที่เพาะปลูกที่มีอยู่ในเวลาที่ขออนุญาต
 - ข. จำนวนเนื้อที่ที่จะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เนื่องจากการชลประทานนั้น
 - ค. แนวทางน้ำ แหล่งน้ำ หมู่บ้านและสถานที่ราชการต่าง ๆ
 - ง. แนวทางของจุดที่ตั้งของการชลประทานที่ขอทำขึ้น
๒. เสนอรายละเอียด คือ
 - ก. สภาพของลำน้ำ ที่จะใช้ทำการชลประทาน ฤดูแล้งน้ำน้อยที่สุดเท่าใด ฤดูน้ำมีน้ำปกติเท่าใด และระดับน้ำสูงสุดเท่าใด โดยคิดจากระดับท้องน้ำนั้นมา
 - ข. ความกว้างลึกของลำน้ำเดิม และขนาดของการชลประทานที่จะขอทำ
 - ค. จำนวนเจ้าของนา ภายในเขตที่จะได้รับน้ำ จากการชลประทานนั้นทั้งที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นใหม่ ให้ชี้แจงว่าการชลประทานรายอื่นได้มีอยู่ก่อนแล้วในลำน้ำนั้นหรือไม่ ถ้ามีให้แจ้งเขตและระยะที่ตั้งถัดไปทางเหนือ ๑ ราย ทางใต้น้ำ ๑ ราย และเจ้าของการชลประทานส่วนบุคคลจะต้องปฏิบัติตามมิให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของบุคคลอื่น และจะต้องปล่อยน้ำให้ที่ดินที่ใกล้เคียง ซึ่งเคยได้รับน้ำจากการชลประทานนั้นมาแต่ก่อนได้ใช้สอยตามสมควร

ข้อ ๓. รัฐวิสาหกิจ คืออะไร ? ปัจจุบันนี้ รัฐประกอบอุตสาหกรรมประเภทใดบ้าง
ให้ยกตัวอย่างมาสัก ๕ ประเภท ก่อนคิดว่า รัฐ ควรประกอบอุตสาหกรรม
ด้วยเหตุผลอะไรให้อธิบาย

แนวตอบ รัฐวิสาหกิจ หมายถึง การประกอบกิจการธุรกิจ ภายใต้ความอำนวยการของ
รัฐบาล โดยแยกออกเป็น ๒ ประเภท คือ ธุรกิจ อุตสาหกรรม เช่น โรง
งานทอผ้า โรงงานผลิตแก้ว โรงงานน้ำตาล เป็นต้น อีกประเภทหนึ่งคือ
ธุรกิจบริการ เช่น กิจการรถไฟ การบิน การท่าเรือ การไฟฟ้า ประปา
 เป็นต้น

ปัจจุบันรัฐบาลไทย ประกอบธุรกิจทั้งสองประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ธุรกิจ บริการอันเป็นสาธารณูปโภค เช่นการไฟฟ้า การประปา การไปรษณีย์
สื่อสาร ส่วนธุรกิจ อุตสาหกรรมรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญ รองลงมา
เพราะรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้เอกชนดำเนินการเองเป็นส่วนใหญ่ โดยรัฐบาลมี
นโยบายสนับสนุน ธุรกิจ อุตสาหกรรม เอกชน ถึงกระนั้น รัฐบาลก็ได้ดำเนินการ
ธุรกิจ อุตสาหกรรม อยู่หลายประเภทด้วยกัน เช่น

๑. นามันเชอเพลง
๒. อุตสาหกรรมน้ำตาลทราย
๓. อุตสาหกรรมทอผ้า
๔. อุตสาหกรรมกระดาษ
๕. โรงงานผลิตแก้ว
๖. อุตสาหกรรม แบตเตอรี่น้ำ
๗. โรงงานทอกระสอบ
๘. โรงงานยาสูบเหล้า เป็นต้น

เหตุผลที่รัฐควรประกอบอุตสาหกรรม แม้ว่าจะเป็นการแข่งกับธุรกิจ
อุตสาหกรรมของเอกชนก็ตาม นั้น ก็คือ

๑. เพื่อเป็นแหล่งจัดหารายได้ให้รัฐทางหนึ่ง เพื่อนำเงินมาใช้ในการพัฒนาประเทศ เช่น โรงงานยาสูบ เป็นต้น

๒. เพื่อเป็นการริเริ่มอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ หนึ่งเพื่อเป็นการแผ้วถาง และหาลาภให้กับธุรกิจเอกชนที่รัฐบาลมุ่งส่งเสริมต่อไป เช่น อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมทอผ้า เป็นต้น

๓. เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ เพราะสมรรถภาพในการป้องกันประเทศ ย่อมขึ้นอยู่กับพลังทางอุตสาหกรรม รัฐจึงดำเนินอุตสาหกรรมเพื่อภาวะฉุกเฉิน แต่ขณะนั้น ธุรกิจเอกชน ย่อมรับผิดชอบต่อรัฐบาลได้ในสภาวะเช่นนั้น โดยรัฐบาลไม่ต้องดำเนินการเอง ฉะนั้น ความสำคัญของรัฐวิสาหกิจในเรื่องนี้จึงมีน้อยลง นอกจากอุตสาหกรรมมีลักษณะพิเศษ บางอย่าง เช่น โรงงานสร้างกระสุนปืน เป็นต้น ซึ่งรัฐต้องเข้าดำเนินการเสียเอง

๔. เป็นเครื่องมือแห่งนโยบายเศรษฐกิจ เช่น ใช้ในการควบคุมมิให้ราคาของสินค้าสูงเกินไป โดยใช้หลัก Demand และ Supply เมื่อสินค้าในท้องตลาดมีน้อย ราคาสูง รัฐบาลก็ผลิตสินค้าออกมาสู่ตลาดให้มาก ราคาก็จะลดลงสู่ระดับเดิม หรือใช้แก้สภาวะการว่างงานของประชาชนทางหนึ่งได้ด้วย

ด้วยเหตุนี้ จึงคิดว่ารัฐสมควรจะดำเนินการธุรกิจอุตสาหกรรมต่อไป แต่ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องไม่ดำเนินการผูกขาดตลาด และรัฐวิสาหกิจจะต้องพยายามปรับปรุงตัวเองให้เหมาะสมกับภาวะของเศรษฐกิจ มิใช่ให้รัฐบาลปรับสภาวะเศรษฐกิจให้เหมาะสมกับรัฐวิสาหกิจ ถ้ารัฐวิสาหกิจสามารถปรับปรุงตัวเองได้เช่นนั้นแล้ว ก็เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะยังคงอยู่แม้จะต้องประสบกับการขาดทุนบ้างก็ตาม

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข โกวิทวานิช

นักกรรณ กอองวินัยและนิติการ

ข้อณรงค์ ละอองนวล

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ

สมพงษ์ วงศ์วิวัฒน์

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ส ำ นั ก ง า น ก. พ.

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๕๓

ถาม

๑. นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา สอบแข่งขันเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีได้ และได้บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีเพื่อทดลองให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ไม่เกิน ๑ ปีแล้วปรากฏว่านาย ก. ผู้มีความประพฤติไม่ดี ไม่มีความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งชั้นตรีได้ นาย ก. จะถูกผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ สั่งให้นาย ก. ออกจากราชการได้หรือไม่ (มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้สั่งให้ออกจากราชการ การสั่งให้ออกให้นับมาตรา ๓๗ มาใช้โดยอนุโลม)

ตอบ

ได้ครับ

การสั่งให้ออกให้นับมาตรา ๓๗ มาใช้โดยอนุโลมนั้น นำมาใช้แต่เฉพาะวิธีการสอบสวนพิจารณาและสั่งการ คือต้องสอบสวนและเสนอ อ.ก.พ. ตามมาตรา ๓๗ เพื่อให้หลักประกันความมั่นคงในฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ถาม

๒. ถ้านาย ก. ถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะมีความประพฤติไม่ดี ไม่มีความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติราชการในชั้นตรีได้ จะกลับมารับราชการในชั้นจัตวา ตำแหน่งเดิมได้หรือไม่ (ตามมาตรา ๕๒ ว่า ถ้าบุคคลซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการดังเช่น นาย ก. ประสงค์จะกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม ให้รับบรรจุพิเศษในเมื่อมีตำแหน่งว่าง) ถ้าตำแหน่งเดิมเกิดไม่ว่าง เพราะได้บรรจุบุคคลอื่นแทนไปแล้ว นาย ก. จะทำอย่างไร ต้องออกจากราชการไปเลย ตามคำสั่งให้ออกของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุในชั้นตรีหรือไม่ ขอคำอธิบายด้วย

ตอบ

นาย ก. จะกลับเข้ารับราชการในชั้นจัตวาได้ครับ ถ้ามีตำแหน่งว่าง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นตำแหน่งที่นาย ก. ครองอยู่เดิม เพียงแต่เป็นตำแหน่งในระดับชั้นจัตวา และเป็นตำแหน่งที่มีเงินเดือน การบรรจุตรงกับวุฒิที่นาย ก. มีอยู่ ตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดก็ได้ใช้ ได้กฎหมายกำหนดให้ผู้ให้ออกจากราชการในกรณีดังกล่าวมี โอกาสบรรจุเข้ารับราชการก่อนผู้อื่น (ยกเว้นผู้ที่ออกราชการเพราะถูกเลิกตำแหน่ง) จึงใช้ถ้อยคำว่า “ให้.....รับบรรจุพิเศษ” แต่ก็ยังมีเงื่อนไขอีกข้อหนึ่งคือ “ในเมื่อมีตำแหน่งว่าง” เมื่อไม่มีตำแหน่งว่าง ก็บรรจุนาย ก. กลับเข้ารับราชการไม่ได้

ถาม

๓. มีบางท่านให้ความเห็นว่า นาย ก. มีความประพฤติไม่ดี ไม่มีรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติราชการในชั้นตรีที่สอบได้ได้ จะให้ออกจากราชการไปเลยไม่ได้ เพราะในชั้นจัตวา นาย ก. มีความรู้ความสามารถปฏิบัติราชการได้ จะให้นาย ก. ออกจากราชการไม่ได้ ต้องให้กลับเข้ารับราชการในชั้นจัตวาเดิมต่อไป หากเป็นเช่นนั้น และตำแหน่งเดิมในชั้นจัตวาของนาย ก. ไม่ว่างเพราะบรรจุบุคคลอื่นแทนไปแล้ว เช่นนี้จะบรรจุนาย ก. ได้อีกอย่างไร เพราะเหตุใดให้ระเบียบอะไรเป็นข้ออ้าง ตามความคิดเห็นของสม ต้องให้นาย ก. ออกจากราชการตามคำสั่งให้ออกนั้น

ตอบ การสั่งให้ออกจากราชการ และการบรรจุกลับเข้ารับราชการตาม มาตรา ๕๒ เป็นคนละเรื่องคนละตอนกัน

เมื่อปรากฏว่า ข้าราชการผู้นั้นมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่จะได้รับแต่งตั้ง ให้ผู้นั้นอาจสั่งบรรจุสั่งให้ออกจากราชการเป็นเรื่องหนึ่ง

ส่วนที่กำหนดให้กระทรวงทบวงกรมเค็มรับบรรจุทีเดียวในเมื่อมีอัตราว่างก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ต่างกรรมต่างวาระกัน

ฉะนั้น ตามความเห็นของคุณที่ว่าต้องให้นาย ก. ออกจากราชการไป ตามคำสั่งให้ออกนั้น จึงถูกต้องแล้ว

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๐๓๗

ถาม ๑. นาย ก. สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาได้ และ ได้รับการบรรจุให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตำแหน่งเสมียนพนักงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๔ พอครบกำหนด ๖ เดือน คือวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ก็ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงานในที่เดิม ครั้นต่อมา วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕ ได้มีการเสนอบัญชีขอเลื่อนขึ้นเงินเดือน สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๑๖ นาย ก. มีสิทธิที่จะขอเลื่อนเงินเดือนได้ใช่ไหม

ตอบ นาย ก. อาจได้รับการพิจารณาให้ได้เลื่อนเงินเดือน (หากอยู่ในหลักเกณฑ์ข้ออื่น ๆ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน) เพราะนาย ก. ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในเดือนสิงหาคม ๒๕๑๔ จึงมีวันรับราชการเกินกว่า ๑๒ เดือน

ถาม ๒. การสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเป็นชั้นโท และ ข้าราชการพลเรือนชั้นโทเป็นชั้นเอก อธิบดีกรมเจ้าสังกัดที่จะทำการสอบคัดเลือก จะกำหนดอัตราเงินเดือนผู้ที่เข้าสอบเพื่อเลื่อนชั้น จะนับข้องบประมาณใดหรือไม่ เพราะไม่กำหนดอัตราเงินเดือน ผู้ที่ได้รับเงินเดื่อนน้อย ก็มักไม่ได้รับการบรรจุทำให้เสียเวลาเปล่า

ตอบ การสอบเลื่อนชั้นตรีเป็นชั้นโท และชั้นโทเป็นชั้นเอก ต้องเป็นไปตามหลักสูตร และวิธีการที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนด อธิบดีจึงกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ที่จะเข้าสอบเพื่อเลื่อนชั้นไม่ได้

ในเรื่องการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้น คณะรัฐมนตรี ได้มีมติที่ สร. ๐๔๐๓/ว.๑๑๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๑๐ ว่า ไม่ต้งกำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการที่จะสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นไว้ แต่ได้กำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของผู้ที่จะเลื่อนชั้น ต่อมา มติคณะรัฐมนตรีที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๑ ว่า มติคณะรัฐมนตรีที่ว่าไม่ต้องกำหนดอัตราเงินเดือนผู้สอบเพื่อเลื่อนชั้นนั้น ให้ถือปฏิบัติเป็นการทั่วไป ซึ่งรวมถึง อ.ก.พ. กระทรวงด้วย

อนึ่ง คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องว่า ข้าราชการที่สอบเลื่อนชั้นได้แล้ว แต่เงินเดือนยังไม่ถึงขั้นที่จะเลื่อนชั้นได้ จะตั้งให้รักษาการต่อไปก่อนยอมกระทำได้แต่ทั้งนี้ควรจะได้พิจารณาถึงลำดับอาวุโสด้วย

ถาม ๓. การสอบคัดเลือกตามข้อ ๒ มีกำหนดอายุชั้นบัญชีไว้เหมือนกับการสอบแข่งขันหรือไม่ เพราะการสอบคัดเลือกสังกัดแต่ละกรมไม่ค่อยกำหนดเวลาเหมือนกันเลย ทำให้ข้าราชการที่จะคิดก้าวหน้าในหน้าที่ราชการบ้าง เกิดการทอดทิ้งไม่ค่อยกระตือรือร้นเท่าที่ควร ทาง ก.พ. น่าจะได้กำหนดเวลาชั้นบัญชีไว้ หรือว่ามีคำสั่งกำหนดไว้แล้ว โปรดแจ้งให้ทราบด้วยก็ดี

ตอบ เกี่ยวกับเรื่องการชั้นบัญชีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้น มติคณะรัฐมนตรีที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๑๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ว่า คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า การเลื่อนชั้นข้าราชการนั้น นอกจากเป็นการให้ความดีความชอบแก่ข้าราชการอย่างหนึ่งแล้ว ยังเป็นการจูงจูงขวัญบุคคลให้เหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่อีกด้วย จึงควรให้อยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาได้ตามความเหมาะสม คณะรัฐมนตรีจึงลงมติว่า ผู้ที่สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้ผู้ใด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับ
แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า เป็นผู้สมควรสมมติครบถ้วนสมควรได้เลื่อนชั้น ก็
ให้ดำเนินการเพื่อเลื่อนชั้นผู้นั้นได้ แม้ผู้นั้นจะได้ขานบัญชีสอบคัดเลือกไว้ได้
เกินกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันประกาศผลการสอบคัดเลือกแล้วก็ตาม แต่ถ้า
ได้มีการสอบคัดเลือกใหม่แล้ว บัญชีการสอบคัดเลือกคราวก่อนจึงให้เป็นอัน
ยกเลิก

ต่อมา คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเพิ่มเติมว่า ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว
ข้างต้น ซึ่งกำหนดว่า “.....แต่ถ้าได้มีการสอบคัดเลือกใหม่แล้วบัญชีการสอบ
คัดเลือกคราวก่อน จึงให้เป็นอันยกเลิก” นั้นให้ถือเอาวันประกาศรับสมัคร
สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้น เป็นวันที่บัญชีการสอบคราวก่อนถูกยกเลิกตามความ
เห็นของ ก.พ.

ตอบสมาชิกจังหวัดนครปฐม

ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ได้รับเงินเดือน ๙๕๐ บาท
สอบได้วุฒิ พ.ม. เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๕ และได้สอบปรับวุฒิเมื่อวันที่
๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๕ หากได้ปรับวุฒิในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ นาย ก.
จะได้รับเงินเดือนในอัตรา ชั้น ๑,๐๐๐ บาท ขอดถามว่า นาย ก. จะมีสิทธิได้รับ
การพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ตามปกติประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๖ หรือไม่
เนื่องจากมีผู้ถูกแย้งกันมาก บางรายก็ว่ามีสิทธิ ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน
ตามปกติประจำปี บางรายก็ว่าไม่มีสิทธิ

ตอบ ผู้บังคับบัญชาจะเลื่อนเงินเดือนให้นาย ก. ไม่ได้ครับ

ปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

เฉลิมชัย วสินนท์	นิติกรพิเศษ	ผาสุนัข	มื่นพระจุ	นักวิชาการคลังเอก
สนอง เทียนมณี	นิติกรโท	ปรีชา	สุวรรณทศ	นิติกรโท

กรมบัญชีกลาง

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๗๖๘

ถาม ตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๐๔/๒๙๒๔๙ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๓ เรื่องการสั่งให้ไปปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ผมได้รับคำสั่ง คอ.กรป. กลางที่ ๙๗/๒๕๑๑ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๑ ให้เป็นเจ้าหน้าที่เกษตรประจำหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ หน่วยที่ ๒๐ จังหวัดราชบุรี

ผมขอทราบว่า ผมมีสิทธิไต่เนับวันเวลาราชการทวิคูณตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวหรือไม่ (ผมเข้าไปปฏิบัติราชการตามคำสั่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ตอบ คุณไม่มีสิทธิไต่เนับเวลาราชการทวิคูณตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวแต่ถ้า กอ.ปค. ได้รับรองเวลาระหว่างปฏิบัติงาน ของ กรป.กลางเป็นเวลาทวิคูณ ก็มีสิทธิเนับเป็นเวลาทวิคูณได้ครับ

ตอบสมาชิกจังหวัดเพชรบุรี

ถาม ในปัจจุบันตามต่างจังหวัดมีรถสามล้อรับจ้างอยู่เป็นอันมาก รถสามล้อดังกล่าวได้รับผู้โดยสารอยู่เป็นประจำและวิ่งรับจ้างอยู่ในเส้นทางในจังหวัด บางกรณีค่าโดยสารก็ถูกกว่ารถเมล์ซึ่งเป็นการประหยัค ค่าโดยสารจากที่แห่งหนึ่งไป

ยังทอดแหหนึ่ง กักราบกันเป็นทแนนอน ฉะนั้น รดสามล้อจึงควรถือเป็นรถประจำทางด้วย ความเข้าใจดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

ตอบ

คำว่า “ยานพาหนะประจำทาง” ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ มาตรา ๒๐ ไม่จำเป็นต้องจะต้องเป็นยานพาหนะที่ได้รับสัมปทาน แต่จะต้องเข้าเกณฑ์ที่ว่ามีเส้นทางบริการแน่นอน และมีอัตราค่าโดยสารที่แน่นอนด้วย จะเป็นยานพาหนะประเภทใดก็ได้ ไม่สำคัญ แต่กรณีรถสามล้อ ข้อนี้อาจจริงเป็นที่ทราบกันแล้วว่า ไม่มีเส้นทางบริการที่แน่นอน จะว่าจ้างให้ไปส่งจากที่ใดถึงที่ใดก็ได้ สุดแต่ความประสงค์ของผู้จ้างซึ่งต่างกับรถเมล์ประจำทาง และราคาก็ยังไม่แน่นอนอีกด้วยส่วนค่าโดยสารยานพาหนะประเภทใดจะถูกหรือแพงกว่ากันนั้น ไม่ใช่เป็นเหตุผลที่จะวินิจฉัยว่า เป็นยานพาหนะประจำทางหรือไม่ แต่โดยทั่วไปแล้ว ยานพาหนะประจำทางจะต้องมีอัตราค่าโดยสารถูกกว่ายานพาหนะอื่น รถสามล้อจึงไม่เป็นยานพาหนะประจำทาง เป็นยานพาหนะอื่น

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๔๖๘

ถาม

ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการมีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑ ข้อ ๔ ใ้ให้เงินยืมไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำว่า “ครอบครัว” หมายถึง (๑) บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการ หรือยังไม่บรรลุนิติภาวะ ฯลฯ นั้น ทำให้เกิดการสงสัยในการปฏิบัติ จึงขอเรียนถามว่า “บุตรบุญธรรม” จะได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบการหรือไม่?

ผมมีความเห็นว่า บุตรบุญธรรม น่าจะไม่ได้รับการช่วยเหลือตามตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ เพราะเหตุผลว่า อันคำว่า บุตรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ นั้น มีอยู่ ๒ ประเภท คือ ๑. บุตรชอบด้วยกฎหมาย และ ๒. บุตรบุญธรรม และก็เป็นที่ยอมรับว่า บุตรบุญธรรมนั้นมิใช่ฐานะอย่างเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมาย (ป.ม.พ. มาตรา ๑๕๔๖) แต่ทั้งนี้ บุตรนั้นก็ยังคงเป็น “บุตรบุญธรรม” อยู่นั่นเอง หากได้ทำให้สภาพของ “บุตรบุญธรรม” นั้น

กลายเป็น “บุตรชอบด้วยกฎหมาย” ไม่ เป็นแค่เพียงกฎหมายให้สิทธิแก่บุตรบุญธรรมนั้นมีฐานะอย่างบุตรชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น สรุปแล้ว คำว่า บุตรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คงจะมี ๒ ประเภท ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ฉะนั้น เมื่อระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการ ฯ ได้ให้คำนิยามว่า บุตรไว้แต่เฉพาะ “บุตรชอบด้วยกฎหมาย” เพียงประเภทเดียวเช่นนี้ บุตรบุญธรรมจึงหาได้รับสิทธิในการช่วยเหลือตามระเบียบนี้ไม่

อนึ่ง ถ้าหากระเบียบนี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้การช่วยเหลือครอบคลุมไปถึงบุตรบุญธรรมด้วยแล้ว ก็ขอบที่จะได้ระบุไว้ให้ชัดแจ้งว่า “บุตร หมายความว่า บุตรชอบด้วยกฎหมาย และรวมถึงบุตรบุญธรรมด้วย” ก็จะไม่เป็นปัญหาในการตีความ

ตอบ

ความเห็นของคุณมีเหตุผลที่น่ารับฟังเป็นอย่างยิ่งครับ แต่โดยที่ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวแก่การรักษายาบาล มุ่งสงเคราะห์ข้าราชการที่ได้รับความเดือดร้อนในการเจ็บป่วย ซึ่งรวมถึงบุคคลในครอบครัวที่มีฐานะอย่างเดียวกับบุตรด้วย ฉะนั้น บุตรบุญธรรมจึงได้อำนาจด้วย แต่ปรากฏว่ามีผู้ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต เช่น จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมถึง ๒๐ คน เป็นต้น ซึ่งทางราชการจะได้แก้ไขให้รัดกุมต่อไป

ตอบสมาชิกจังหวัดสระบุรี

ถาม

เมื่อออกจากราชการแล้ว ถ้าข้าราชการไม่เดินทางกลับภูมิลำเนาภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันออกจากราชการ จะเบิกค่าพาหนะและค่าเบี้ยเลี้ยงกลับภูมิลำเนาได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ

เรื่องนี้ยังมีการเข้าใจผิดกันว่า เมื่อข้าราชการออกจากราชการแล้ว ตัวข้าราชการและครอบครัวจะต้องเดินทางกลับภูมิลำเนาภายใน ๑ ปี นับแต่วันสั่งให้ออกจากราชการ มิฉะนั้น จะไม่มีสิทธิเบิกค่าพาหนะและค่าเช่าที่พัก ซึ่งเป็นความเข้าใจผิด เพราะ

(๑) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ

ข้าราชการซึ่งออกจากราชการมีสิทธิที่จะเบิกค่าพาหนะและค่าเช่าที่พัก (ค่า เบี้ยเลี้ยงเบิกไม่ได้) กลับภูมิลำเนาได้ ซึ่งตามปกติแล้ว ตัวข้าราชการและ ครอบครัวจะต้องเดินทางกลับภูมิลำเนาพร้อมกัน แต่บางกรณีอาจมีความจำเป็น ที่ครอบครัวไม่อาจจะเดินทางกลับพร้อมได้ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว จึงกำหนดเป็นการผ่อนผันไว้ว่า “.....การเดินทางกลับภูมิลำเนา..... ถ้ามีความจำเป็นจะนำครอบครัวไปพร้อมกับผู้เดินทางไม่ได้” ให้ผู้เดินทาง หรือครอบครัว แล้วแต่กรณี เสนอรายงานแสดงเหตุผลความจำเป็น และ กำหนดเวลาที่จะเลื่อนการเดินทางต่อไป..... ฉะนั้นการขอเลื่อนการเดินทางตาม นัยมาตรา ๒๗ จึงมีได้เฉพาะกรณีที่จำเป็นจะนำครอบครัวไปพร้อมกับผู้เดินทาง ไม่ได้เท่านั้น

ส่วนระยะเวลา ๑ ปีนั้น หมายถึงระยะเวลาที่ผู้อำนาจจะส่งเลื่อนให้ สำหรับครอบครัว คือส่งเลื่อนให้ไม่เกิน ๑ ปี

(๒) สำหรับตัวข้าราชการที่ออกจากราชการ พระราชกฤษฎีกาว่า ด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ฯ มิได้กำหนดเวลาไว้ว่าจะต้องเดินทาง กลับภูมิลำเนาเมื่อใด การพิจารณาจึงต้องอาศัยหลักกฎหมายทั่วไป คือ ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมาตรา ๕๔๖ บัญญัติว่า “ถ้าลูกจ้างเป็นผู้ซึ่งนายจ้างได้จ้างเอามาแต่ต่างถิ่น โดยนายจ้างออกเงินค่าเดินทางให้ไว้ไซ้ เมื่อการจ้างแรงงานสิ้นสุดลง และถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญาแล้ว ท่านว่า นายจ้างจะต้องใช้เงินค่าเดินทางขากลับให้ แต่จะต้องเป็นไปดังต่อไปนี้คือ

(๑).....

(๒) ลูกจ้างกลับไปยังถิ่นที่ ได้จ้างเอามาภายในเวลาอันสมควร

ดังนั้น กรณีของข้าราชการที่ออกจากราชการจะเบิกค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก กลับภูมิลำเนาได้หรือไม่ จึงต้องพิจารณาตามนัย (๑) และ (๒) ส่วน ปัญหาที่ว่า **แค่ไหน** เป็นการขอเดินทางกลับภูมิลำเนาภายในเวลาอันสมควรหรือไม่เป็นปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งจะต้องพิจารณาจากกรณีของเรื่องเป็นกรณี ๆ ไป

นาง ชอว์

คิดได้สองแง่

ท่านอธิบดีได้รับเชิญให้ ไปพูดก่อนการเลี้ยงอาหารกลางวัน ณ โรงแรมที่ใหญ่โต
หรูหราแห่งหนึ่ง หลังจากที่ถูกสุนทรพจน์อันแสนจะยาวนานจนผู้ฟังหิวแล้วหิวอีก ก็มีผู้ฟังท่าน
หนึ่งกล่าวกับท่านอธิบดีว่า

“แหม วันนั้นท่านพูดได้ทีเหลือเกินครับ ผมไม่อยากให้จบเลยจริง ๆ”

ท่านอธิบดี “ขอบคุณครับ ผมเองตั้งใจไว้ว่าจะรวบรวมที่สมพูดไว้ในที่ต่าง ๆ มา
มาพิมพ์เป็นเล่ม เอาไว้แจกตอนงานศพเมื่อผมตายไปแล้วครับ”

ผู้ฟัง “จริงหรือครับท่าน ผมอยากให้อีกวันนั้นเร็ว ๆ จังครับ”

นิคคาค

เรื่องที่เกิดขึ้นบนรถเมล์ในนครหลวงฯนี้เอง

ข้าราชการหนุ่มท่าทางเป็นสุภาพบุรุษพอดี นั่งอยู่บนรถเมล์สายอะไรก็จำไม่ได้เสีย
แล้ว กำลังมุ่งหน้าไปยังที่ทำงานของเขา เมื่อรถเมล์คันนั้นวิ่งไปนาน ๆ เขาค้นโดยสารที่แน่น
มากขึ้นทุกที จนในที่สุดเมื่อรถแน่นได้ทีก็สังเกตเห็นว่ามีหญิงสาวคนหนึ่งถูกเบียดเข้ามาจนมา

ยืนอยู่ข้าง ๆ พระเอกของเราซึ่งนั่งอยู่ค้ำานนอกของเก้าอี้โดยสาร ถึงตอนนั้นก็เรียกได้ว่ารุดแน่นยังกะยั้กะทะน่านขนาดที่เดินแทบจะไม่มี ในที่สุดข้าราชการหนุ่มของเราถูกลูกอินพลงสะกิดแขนหญิงสาว (สวย) คนที่ถูกเบียดมาขึ้นอยู่ข้าง ๆ นั้น

เธอหันมายิ้มน้อย ๆ แล้วพูดว่า “ขอบคุณค่ะ” แล้วก็หันหน้ากลับไป

เขาสะกิดแขนเธอเป็นครั้งที่สอง เธอหันมายิ้มหวาน และพูดว่า “ขอบคุณมากค่ะ” แล้วก็หันกลับไปเหมือนเดิม

เขาสะกิดแขนเธออีกครั้งวานก่อนค้ำางแรง เธอหันมาพูดอย่างอารมณ์ดีว่า “ไม่นั่งหรือคะ เคี้ยวก็จะลงแล้ว ขอบคุณมากมากค่ะ”

“ใครบอกคุณล่ะครับว่าผมลึกลับให้คุณนั่ง ผมจะลงต่างหาก นี่รถเลย์บ้ายี่ผมจะลงมาถึง ๓ บ้ายแล้วนะครับคุณ” พระเอกของเรากล่าวอย่างอารมณ์เสียนิด ๆ

ผมอายนึ่ครับ

นักงสามคนเห็นข้าราชการชั้นโทแต่งชุดสีกากก็เดินมาในตรอกแคบ ๆ ตอนค่ำวันเงินเคียนออกทงสามจึงตรงเข้าไปล้อมหน้าล้อมหลัง และคนหนึ่งขู่ว่า “อย่าขัดขืนนะ มีท่าไรส่งมาให้หมด”

ชั้นโทหนุ่มไม่ยอมทำตามแต่โดยดีตามที่นักงขู จึงมีการต่อสู้ปลากันเป็นสามารด แต่แล้วน้าน้อยก็ยอมแพ้ไฟเป็นธรรมดา ชั้นโทหนุ่มคนนั้นถูกนักงคนหนึ่งล็อกคอไว้ได้ อีกสองคนจึงช่วยกันค้นตามกระเป่า

ปรากฏว่าทงเนื้อทงตัวของชั้นโทหนุ่มของเรามีเงินอยู่เพียงสลึงเดียวเท่านั้น

นักง

“อูย มีอยู่สลึงเดียวสู้ให้เหนื่อยทำไมกัน”

ชั้นโทหนุ่ม

“ก็อายนา ไม่อยากให้ใครรู้ว่าเงินถึงชั้นโทมีสตางค์สลึงเดียว”

กลุ่มน้อยลงหรือเปล่า

- พ่อ “ชีวิตข้าราชการชั้นจัตวาอย่างพ่อ ไม่มีตอนไหนที่จะกลุ้มใจเท่ากับตอนโรงเรียนเปิดเทอมหรือลูก ไหนจะค่าเทอม ไหนจะค่าหนังสือสำหรับชั้นใหม่อีก”
- ลูก “เงินเบ็ดเตล็ดแบบนี้พ่อกำลังกลุ้มใจน้อยลงครับ เพราะปีนี้ผมสอบตก พ่อไม่ต้องซื้อหนังสือเรียนให้ผมใหม่อีก”

บ้าแท้ ๆ

ณ โรงพยาบาลโรคจิต ข้าราชการหนุ่มถูกส่งมาบำบัด
จิตแพทย์หยิบกระดาษมาแผ่นหนึ่งแล้วเขียนวงกลมลงไปวงหนึ่ง

- จิตแพทย์ “คุณว่าผมเขียนรูปอะไร”
- คนไข้ “รูปผู้หญิงครับ เปลือยเสียด้วยซี”
- จิตแพทย์ “เฮ้ แล้วนี่รูปอะไรละ” ว่าพาลเขียนรูปสี่เหลี่ยมลงไปอีกรูปหนึ่ง
- คนไข้ “โอ้ โอ้ หมอ นั่นมันรูปผู้ชายครับ แล้วก็ไม่ได้เปลือยด้วยซี”
- จิตแพทย์ “พอแล้ว ผมพอจะรู้แล้วว่าคุณเป็นโรคอะไร ใจคุณคิดแต่เรื่องลามกตลอดเวลา”
- คนไข้ “ครับ แต่คุณหมอมองโทษผมก็ไม่ถูกนะครับ เพราะผมเป็นคนเขียนรูปลามกนั่นนี่นา”

เรื่องของท่านรองฯ

- ข้าราชการ ๑ “เราจะเล่าเรื่องอะไรให้ฟังเรื่องหนึ่ง”
- ข้าราชการ ๒ “เรื่องอะไรละ”
- ข้าราชการ ๑ “เมื่อวานผมผู้หญิงคนหนึ่ง แหม เข็พียงจะบัตข้อเลย แกมาขอพบท่านรองฯ พอเราเข้าไปเรียนท่าน ท่านก็อนุญาตให้เข้าไปพบได้”
- ข้าราชการ ๒ “แล้วใจ ก็ไม่เห็นแปลกอะไรนี่”

- ข้าราชการ ๑ “พี่พอกคุณผู้หญิงคนนั้นเขาไปพบท่านแล้ว ท่านก็สั่งให้เรายืนเฝ้าอยู่หน้าห้อง และสั่งไม่ให้ใครเข้าไปในห้องท่านเป็นอันขาด เราก็นั่งเฝ้าอยู่ตั้งเกือบชั่วโมง ได้มี พี่นายรู้ ใหม่ว่าระหว่างที่เราเฝ้าอยู่หน้าห้องอยู่นะมันมีอะไรเกิดขึ้น”
- ข้าราชการ ๒ “ไม่รู้หรอก ไหนลองบอกหน่อยซิ เราไม่เล่าให้ใครฟังหรอก”
- ข้าราชการ ๑ “ไม่มีอะไรหรอก มันก็เมื่อยขาเท่านั้นเอง”

คิดคนละอย่าง

ข้าราชการหญิงชายสามภรรยาคนหนึ่ง กำลังยืนอยู่ที่หน้าต่างห้องทำงาน มองดูหญิงชายคนหนึ่งที่กำลังเดินโอบไหล่กันข้ามถนนไปยังฝั่งตรงข้ามขณะที่ฝนกำลังตกพรำ ๆ โดยฝ่ายชายเป็นคนกางร่มให้ฝ่ายหญิง ฝ่ายภรรยาที่มองดูอยู่ข้างบนจึงเอ่ยกับสามีขึ้นว่า

- ภรรยา “แหม คุณสมชายนี้เขาคงรักภรรยาเขามากนะ ขนาดข้ามถนนยังโอบไหล่ คุณสมศรีเลย ฉันอยากให้เขาทำอย่างนั้นบ้างจังเลย เวลาฝนตกนะ”
- สามี “ฉันก็อยากทำอย่างนั้นเหมือนกันแหละ แต่กลัวคุณสมชายเขาจะไม่ยอมนะซี”

บริษัทมินเซนแมชชีนเนอรี จำกัด

เลขที่ ๗๗ ถนนมหาชัย สามยอด นครหลวงกรุงเทพ

ผู้แทนจำหน่ายและผู้เดียว

รถไถไร่ไถนา คูโบต้า เครื่องยนต์ดีเซลและอุตสาหกรรม คูโบต้า

เครื่องสูบน้ำเพื่อการเกษตร คูโบต้า เครื่องสีข้าว ชาตนาถ

เครื่องสูบน้ำบาดาล กรู๊นฟอส เครื่องยนต์ดีเซล สลาเวีย และ ที-๖๒

และเครื่องมือการเกษตรและกลสิกรรมทุกชนิด ฯลฯ

ข้าราชการต่างจังหวัดเชิญพักที่ โรงแรมมิรามา จำกัด

อาคาร มินเซน ชั้นที่ ๓ ถึง ๖ ทึกสะอะอด ปลอดกบิ สะดวกสบาย
มีเครื่องทำความเย็นและอ่างอาบน้ำร้อนน้ำเย็นทุกห้อง

การตรวจโรคเข้ารับราชการ

โดย วิฑูรย์ อังประพันธ์

จากข้อเขียนของ บัญญัติ สุกศิลป์ ทว่า “มีคลินิก หรือสถานพยาบาลของเอกชน บางแห่ง ได้ทำการตรวจร่างกายของผู้สมัครสอบอย่างไม่จริงจัง หรือตรวจเป็นพิธีเล็กน้อย หรือ บางแห่งไม่ได้ตรวจเลยก็มี ซึ่งการตรวจร่างกายดังกล่าวนี้ ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗” (๑) ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นแพทย์ จึงอยาก จะชี้ให้เห็นว่า วิธีการตรวจโรคเพื่อกำหนดให้เข้ารับราชการนั้น ทำกันอย่างไรจึงจะเป็น ไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ก่อนอื่นจำเป็นจะต้องดูข้อจำกัด ของระเบียบข้าราชการพลเรือนเสียก่อน ว่าผู้ที่จะเข้ารับราชการต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง

ตามมาตรา ๔๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติไว้ว่า

“ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ โรคความสามารถ หรือจิตพั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือ เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.”

คำว่า “ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ” ก.พ. เคยมีมติว่า ถ้าใส่ขาปลอมแล้วสามารถ เดินได้อย่างบุคคลธรรมดา ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้ทุพพลภาพ แต่ถ้ายังต้องใช้อุปกรณ์อื่นเพื่อช่วยการ เดินถือว่าเป็นผู้ทุพพลภาพ (๒)

(๑) บัญญัติ สุกศิลป์: ข้อชวนคิดจากใบรับรองแพทย์ วารสารข้าราชการ ๑๑, (๑) ๑๑-๒๐ (๒๕๐๔)

(๒) ประวิณ ณ นคร: ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามระเบียบข้าราชการพลเรือน ครั้งที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๐๓ หน้า ๒๔๔ ไทยพิมพ์ โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ พระนคร

เพราะฉะนั้นการมีกายทุพพลภาพนั้น หมายถึงว่าต้องมีกรพิกการทางกายเกิดขึ้นซึ่งมองเห็นได้ง่าย แม้บุคคลธรรมดาที่ไม่ใช่แพทย์ก็มองเห็นได้ สำหรับคำว่า “ไร้ความสามารถ” นั้นตามความหมายในกฎหมาย หมายถึงคนวิกลจริต ที่ศาลสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ เมื่อแพทย์จะรับรอง ก็อาจจะรับรองได้แต่เพียงว่า ไม่เป็นคนวิกลจริตเท่านั้น ส่วนศาลจะสั่งว่าเป็นคนไร้ความสามารถหรือยังนั้น แพทย์คงไม่อาจทราบได้ กรณีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบนั้น การตรวจร่างกายธรรมดาบางครั้งแพทย์อาจจะทราบได้ยาก เพราะจิตตรวจให้ทราบไม่มี นอกจากใช้วิธีการพูดคุยด้วยเป็นเวลานาน และแพทย์ทั่วไปอาจจะทราบได้ไม่ดีเท่าจิตแพทย์ แต่บางรายเช่นพวกปัญญาอ่อนมาก อาจจะทราบได้ง่าย จนขนาดบุคคลที่ไม่ใช่แพทย์ก็ทราบได้

จะเห็นได้ว่า การที่จะทราบว่าผู้ใด มีกายทุพพลภาพ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบนั้น แพทย์อาจจะทราบได้เพียงใช้วิธีดู และคุยด้วยเท่านั้น ไม่มีการตรวจพิเศษใดๆ เพื่อวินิจฉัยภาวะดังกล่าว โดยเฉพาะแพทย์ทั่วไปที่ไม่ใช่จิตแพทย์นั้น การใช้เวลาพบผู้มาตรวจโรคเพียงเล็กน้อย แล้วรับรองว่าไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบนั้น มีโอกาสให้ความเห็นผิดได้เท่าๆ กับคนที่ไม่ใช่แพทย์ หรือน้อยกว่าเล็กน้อยเท่านั้นเอง

ดังนั้น ถ้าจะให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายข้างต้นจริง ๆ แล้ว การตรวจเพื่อรับรองสภาพของจิตใจนั้นควรจะขอให้จิตแพทย์ตรวจ เช่นเดียวกับการตรวจสภาพจิตใจของนักเรียนที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศของ ก.พ.

ปัญหาเรื่องโรคตามกฎหมาย ก.พ. ที่ ๑๑๙ (๒๕๐๐) ซึ่งโรคที่กำหนดไว้ได้แก่

๑. โรคเรื้อน
๒. วัณโรคระยะอันตราย
๓. โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคม
๔. โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง
๕. โรคพิษสุราเรื้อรัง

การตรวจวินิจฉัยโรคเรื้อน ในทางแพทย์นั้นมัวถ่มแน่นอนคือการติดต่อไปตรวจ
ในกรณีที่มีแผล หรือมีรอยโรคที่ผิวหนัง หรือแสดงว่าประสาทอักเสบ ถ้าไม่พบแผลเรื้อรัง หรือการ
เปลี่ยนแปลงของผิวหนัง ในระยะแรกอาจมีอาการชาเป็นบางหย่อมเท่านั้น จากการตรวจร่างกาย
ทั่วไปไปในระยะนั้นไม่อาจทราบได้

วัณโรคระยะอันตราย หมายความว่า โรคที่เกิดขึ้นในส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย
โดยมีเชื้อวัณโรคเป็นเหตุ โรคเช่นนี้อยู่ในระยะแสดงอาการ และปฏิกิริยาอยู่ อันทราบได้จาก
การตรวจเชื้อวัณโรคซึ่งออกจากผู้ป่วย ตามวิธีการบักเตรียวิทยา ถ้าการตรวจครั้งแรกยังไม่พบ
ควรตรวจต่อไป ๓-๔ ครั้ง ระยะห่างกันตามที่นายแพทย์จะเห็นสมควร แต่ถ้าหากเมื่อได้ทำการ
ตรวจแล้วยังไม่พบเชื้อ ก็ไม่ควรถือว่าอยู่ในระยะอันตราย ควรตรวจสอบต่อไป ภายในระยะ
เวลา ๖ เดือน (มติ ก.พ.) (๓) เพราะฉะนั้นจะเห็นว่า การวินิจฉัยวัณโรคระยะอันตรายให้
ได้แน่นอน ต้องกินเวลา การตรวจร่างกายทั่วไปในเวลาจำกัดจึงไม่อาจบอกได้แน่นอน แม้การ
ตรวจทางรังสี อาจพบวัณโรคปอดระยะเริ่มแรก แต่ถ้าผู้ป่วยไม่มีอาการใด ก็ย่อมไม่มีเชื้อวัณโรค
ออกจากผู้ป่วย นับว่ายังไม่ถือว่าเป็นวัณโรคระยะอันตราย เพราะฉะนั้นขณะที่ผู้ป่วยมาให้แพทย์
ตรวจ ถ้าไม่มีอาการใดปรากฏ ย่อมบอกได้ว่าไม่เป็นวัณโรคระยะอันตราย

โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจ แก่สังคม โรคนี้ไม่จำเป็น
ให้แพทย์ตรวจ คนทั่วไปเห็นก็พอจะทราบกันอยู่แล้ว

โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง โรคนี้มักเกิดอาการเมื่อไม่ได้รับยาเสพติด ถ้าผู้
ป่วยได้รับยาอยู่ตลอดเวลา การตรวจร่างกายทั่วไปก็ไม่อาจพบสิ่งผิดปกติได้ นอกจากตรวจทางห้อง
ทดลอง โดยตรวจหายาเสพติดจากปัสสาวะ หรือเลือดของผู้ป่วยโดยตรง

โรคพิษสุราเรื้อรัง โรคนี้ผู้ป่วยส่วนมากแสดงอาการทางจิต และประสาท เช่น
ความจำเสื่อม มึนสั่น ตกใจกลัว และอื่น ๆ บางทีอาจมีอาการของโรคทางกายอื่น ๆ เช่นอา

(๓) ประเวศ ณ นคร : ในหนังสือที่อ้างแล้ว หน้า ๒๔๖

การของแผลในกระเพาะอาหารของโรคตับแข็ง เป็นต้น แต่จะวินิจฉัยแน่นอนว่าเป็นโรคพิษ-
สุราได้ ก็ต้องทราบประวัติ หากผู้ป่วยไม่บอกประวัติว่าติดสุรา ก็อาจวินิจฉัยได้ยาก

เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า การตรวจเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายจริง ๆ
แล้ว ต้องตรวจทางห้องทดลองประกอบมากมาย โดยที่ไม่อาจทำได้ตามคลินิกทั่วไป แต่การ
ตรวจในคลินิกปัจจุบันนี้ทำกันอย่างไร จะได้บรรยายต่อไป

หลักการวินิจฉัยโรคของแพทย์ อาศัยจากสิ่งต่อไปนี้

๑. ประวัติ

๒. การตรวจร่างกายทั่วไป ซึ่งมีหลักอยู่ ๓ ประการคือ ตู คลำ เคาะ และฟัง

๓. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ซึ่งตามคลินิกทั่วไปตรวจได้จำกัด)

ดังนั้นการตรวจของแพทย์สำหรับผู้ป่วยจะขอใบรับรองเข้ารับราชการ ก็ทำได้ดังนี้

๑. ถามประวัติว่า เคยเจ็บป่วยอะไรมาบ้าง มีอาการไอ หอบ คัดตาเสพฤก หรือ
สุราหรือไม่ มีขาดมร่างกายที่ใด

๒. ถ้าไม่มีประวัติอะไรเลย แพทย์ก็ตรวจโดยใช้หูอย่างเดียวก็อาจจะบอกได้ว่า

— ไม่มีรอยโรคเรื้อรังที่ผิวหนัง

— ถ้าผู้ให้ตรวจสมบูรณ์ ไม่หอบ ไม่ไอ ขณะพูดคุยกับแพทย์ก็เชื่อแน่ว่า ไม่
เป็นวัณโรคระยะอันตราย (ถ้าเป็นเพียงระยะแรก ฟังด้วยหูฟังก็อาจไม่พบความผิดปกติ และถ้า
เป็นเล็กน้อยก็ไม่ใช้วัณโรคระยะอันตราย)

— ไม่มีลักษณะโรคเท้าช้างให้เห็นได้

— โรคยาเสพติด และพิษสุรานาน ถ้าผู้ให้ตรวจไม่บอก การตรวจโดยคลำเคาะ
ฟังก็บอกไม่ได้อยู่แล้ว

เพราะฉะนั้นโปรดเข้าใจว่า การได้ตอบคำถามแพทย์เพียงไม่กี่ประโยค การที่แพทย์
เจยหน้าดูร่างกาย เพียงแหวบเดียวแพทย์ก็ยอมเขียนใบรับรองแพทย์ เพื่อแยกโรคที่บัญญัติไว้ใน
กฎ ก.พ. ได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้มือคลำ หรือเคาะ หรือใช้เครื่องฟังเลย ทั้งยังวินิจฉัยได้ โกล่เพียง
เจตนารมณ์ของกฎหมายด้วย เพราะฉะนั้นตามที่บางท่านกล่าวว่า แพทย์ไม่ได้ตรวจเลยนั้นน่าจะ
เป็นเรื่องไม่เข้าใจวิธีตรวจของแพทย์มากกว่า ความจริงการค้นคือการตรวจแล้ว

ผู้เขียนขอให้สังเกตว่า มาตรา ๔๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและโรคที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ที่กล่าวมาแล้วนั้น เหมาะสมแล้วหรือไม่ ถ้าเหมาะสมแล้ว การให้แพทย์ออกใบรับรองโดยการตรวจร่างกายธรรมดา น่าจะรับรองคลุมถึงข้อจำกัดที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่หมดแน่ ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เพราะฉะนั้นทางราชการจำต้องมีสถาบันทางแพทย์ไว้ตรวจสอบโดยละเอียด จึงจะบรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง แต่อย่างไรก็ดี ผู้เขียนมีความเห็นว่า การที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้สมัครสอบเข้ารับราชการต้องมีใบรับรองแพทย์ก่อนนั้นเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมาก เพราะเมื่อสอบได้แล้ว สถานศึกษาบางแห่งก็ใช้วิธีเดียวกันคือเอาใบรับรองแพทย์ ๒ ครั้ง ในตอนสมัครสอบกับตอนสอบได้แล้ว ซึ่งระยะเวลาห่างกันไม่ถึงเดือน เช่นนี้ผู้เขียนเห็นว่าเกินความจำเป็น

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนยังเห็นว่าคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนนั้น ความจริงแล้วไม่จำเป็นให้แพทย์รับรอง ผู้รับสมัครเป็นผู้มีกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือไม่ ส่วนโรคที่กำหนดไว้ใน ก.พ. ก็ไม่ควรจะมี เพียงแต่กำหนดไว้กว้าง ๆ ว่า มีสุขภาพแข็งแรงเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่น่าจะพอเพียง เมื่อสอบคัดเลือกได้แล้ว เวลาจะบรรจุเข้าทำงาน ทางราชการจึงจะส่งตัวผู้จะได้รับการบรรจุนั้น ไปให้แพทย์ตรวจโดยละเอียดว่า มีร่างกายสมบูรณ์ เหมาะสมกับตำแหน่ง หรือไม่ โดยระบุว่าบุคคลนั้น ๆ จะเข้ารับราชการตำแหน่งนั้น ๆ กรณีเช่นนี้แพทย์ก็จะตรวจให้ละเอียดได้สมเจตนารมณ์ของทางราชการ ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งคนขับรถ นอกจากแพทย์จะตรวจความสมบูรณ์ทั่วไปแล้ว อาจจะตรวจสายตา คาบอดสี ตรวจหาโรคบางอย่างที่อาจเกิดอันตรายต่อการขับรถ เช่นโรคลมชัก โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง เป็นต้น หรือคนทุพพลภาพบางคน อาจทำงานในบางตำแหน่งได้ เช่นคนมือคั่นข้างเดียว อาจเป็นคนเดินหนังสือได้ เป็นต้น หากทำได้เช่นนี้ นอกจากทางราชการจะได้คนที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่จริง ๆ แล้ว ยังประหยัดเงินค่าตรวจร่างกายเพื่อออกใบรับรองแพทย์ ได้ละไม่น้อยเลย

อะไรมากับความใหม่

การรับราชการของเรา^{นี้} มีการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทุกปี ทำให้เราได้ศึกษา รู้จัก ทำความเข้าใจกับคนที่มาใหม่และอยู่เก่าเสมอมา^{นี้} ทั้งนี้ เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงในตัว มักเสมอ ความเปลี่ยนแปลงที่วน^{นี้} สะท้อนมายังคนหรือกลุ่มคนที่อยู่ในนั้น โดยที่คนอยู่ก่อน มักจะนิ่ง และจวนเน่า แต่พอมีคนใหม่มา ตามที่คนใหม่นำบางอย่างมากับตัวเขา อาจจะเป็น การแต่งกาย ทรงผม ทรงกางเกง กระโปรงที่สั้นเหนือเข่า หรือยาวถึงเข่าคู้ม ความคิดความอ่าน กางเกงทรงหมา ฯลฯ คนที่อยู่เก่าก็ต้องพลอยคิดค้นหรือเห็นคเห็นงามไปด้วยก็ได้

สิ่งที่กล่าวมานี้^{นี้} แม้ว่าจะเป็นเรื่องของนักมานุษยวิทยา นักจิตวิทยา นักวิทยาศาสตร์ ทางพฤติกรรม แต่พวกเราเองก็อยู่ถูกทางเลข พลอยฟ้าพลอยฝนติดร่างแหเขาไปด้วย เมื่อสังคม สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไป จิตใจคนที่อาศัยในสังคมนั้น เปลี่ยนไปด้วย พวกเรามักจะมีการต่อต้าน การยอมตามหรือไม่มีความเห็นอะไรเสมอ ในฐานะที่ผู้เขียนเคยเป็นจิตแพทย์มาก่อน และเป็น ผู้ที่คอยจับตาเรื่องนามดั่งแต่สมัยรับราชการใหม่ ๆ อยากรจะนำเรื่องมาเสนอท่านข้าราชการ ทั้งแก่ และหนุ่ม ทั้งผู้น้อย และผู้ใหญ่ เราจะไปทางไหน จะสู้ หรือยอมตาย หรือจะคงอยู่ ในสุเบกขา เอาไว้ก่อน ความเปลี่ยนแปลงหรือสิ่งที่มากับความใหม่นี้^{นี้}

๑. ความเร็วร้อนที่จะแสดงของตนเอง ข้าราชการใหม่ มักจะร้อนวิชา ชอบ ที่จะแสดงตนเองว่าตน^{นี้} มีความรู้ที่จะสอน หรือทำการอันใดได้โดยไม่ยากนัก เมื่อทำไปมาก จะด้วยความอวดดี อวดรู้ หรือรู้เท่าไม่ถึงการก็ดี อาจจะผิดพลาด ท่านนักวิชาการที่เป็นนก—มนครีของเราจะไม่ยอมรับผิด ไม่ยอมแม้กระทั่งว่าคนอื่นรู้ทันในความผิดพลาดของตนเอง วงการ ที่มัวระเบียบ วินัย นั้น กระส่ำระสาย ดังคนไม่คิด คนเก่าก็ไม่ทราบว่าจะไปทางไหนดี คน ใหม่ที่หางานหาการมาทำอย่างไม่เห็นคเห็นอ่ย กวักกวายน้าที่คนที่อยู่ก่อน ถ้าเป็นครู ก็มักจะ

ให้นักเรียนมาส่วนเชียร์ เป็การอภิปรายครู่เก่า ๆ มีการขบขันนิทา คนที่อยู่เก๋ก็ตกเป็นเป้าโจมตี มีการตลกกันทางวิชาการในหมู่ของบัณฑิต ความสามัคคีที่มีมาอยู่ด้วยกันนั้น ก็จะเสียไป ถ้าเสียอยู่ก่อน ก็จะเลวร้ายลงไปอย่างน่าใจหาย

๒. ระเบียบวินัย เรื่องเล็ก พวกเราที่อยู่ในราชการมานาน มักจะขึงในระเบียบวินัยที่กลัวที่สุดคือ หัวหน้าที่ ซึ่ง อาจจะแกล้งฉกฉวย หรือหนุ่มใน แก่นอก นวมนครของเรา จะไม่เข้าใจเลยว่า หัวหน้านั้นสำคัญแค่ไหน มีความดี มีฝีมืออย่างไร ทำอะไรมาจึงได้ดี มีเส้นสายในกรมกอง จังหวัดแค่ไหน เขาจะยอมรับเพียงว่า เป็นหัวหม่เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้น สถาบันที่เคยศักดิ์สิทธิ์มาก่อน จะถูกรื้อถอน ย้าย และพยายาม ที่จะลดความสำคัญลงไป มีปฏิกริยาต่อต้านกับบัญชา คนที่อยู่เก๋ ก็อาจจะเห็นด้วย เพราะการทำลายที่วุ่นตนเองก็อยากมานานแล้ว แต่ไม่มีหัวหน้าที่การในหน่วย เมื่อเป็นเช่นนั้น ความสามัคคี และความเป็นใหญ่ในสำนักงานก็ลดลงจนน่ากลัว ในหน่วยราชการ เมื่อมีคนใหม่มา หัวหน้าที่ตามใจ ให้อภัยอภัยให้ทุกอย่าง ก็จะทำให้คนใหม่ของเรา ย่ำแย่ ใต้ใจ เรียกร้องสิ่งต่าง ๆ อย่างไม่เคยมาก่อน คนเก่าก็มักจะขุ่นแค้น สอนชั้นเชิงให้ หรือแนะนำในทางผิด ๆ เพื่อจะได้สนุกปากสนุกใจ ระเบียบที่เคยปฏิบัติมา คำสั่งที่พวกคนเก่าให้การสนับสนุนจะถูกทำลายถอนรากเง้า คนที่อาวุโสในการทำงาน ก็จะเหลือแค่ ลมหายใจ ยิ่งถ้าในหน่วยงานนั้นมีผู้ใหญ่แบบมือถือฮากปากถือศีล ท่านจะขุ่นแค้นต่อ ให้กระทำข้ามหน้าข้ามหลัง ๆ หมด บางท่าน ยังนำเอาคนใหม่ไปกินไปอยู่บ้านท่าน แนะนำ สั่งสอน ให้อยู่ดี ข้าราชการเก่า ๆ จนพวกเก่าบางคนอคติอะไรไม่ได้ มีการคำทอ แดกสามัคคีกันทั่วทั้งงาน จนพวกเก่า ๆ ทุนไม่ได้ ลาออก เก่งงานกันไป พวกเรามากังขี้ข้าราชการใหม่ ว่า พวกเรตกต (คือก๊ กั้น กันหมด ไม่ไว้หน้า) หัวหน้าที่บางท่าน มักจะมีแผน แยกกันแล้วปกครอง ท่านจะแนะนำควรคบคนไหน อย่าคบคนโน้น เล่าเรื่องเล่าประวัติ ทั้งจริงและเท็จให้ คนใหม่มาไม่ทันตั้งตัว ก็เห็นดีเห็นงามไปด้วย การงานท่านจะสั่งทำโน้น ท่าน ทำงานของคนที่ท่านเคยมอบหมายให้ เพื่อให้ทะเลาะกัน คนใหม่ร้อนวิชานึกไม่ถึง คิดว่าเป็นคนที่เจ้านายโปรด ทำไป ก็ขัดใจกับคนเก่า ๆ ในที่สุด เมื่อเจ้านายย้ายไปศึกษาต่อ คนที่ใหม่ก็ต้องพิจารณาตนเองและมักจะอยู่ไม่ได้ ต้องย้าย ลาออกกัน ทาง

ราชการก็ขาดคนทำงาน โดยเฉพาะครู กับหมอ ขาดมาก และเป็นที่ๆ มีเรื่องระหองระแหงมากที่สุด จะล่วงรู้มาถึงกรมกอง หรือไม่ ใครจะใส่ใจเพียงใด ผู้เขียนเองไม่แน่ใจเสียใน จึงไม่มีญาณอันใดจะหยั่งได้ว่าเขาจะแก้ไขอย่างไร หรือปล่อยกันไป ผู้เขียนก็โต้แต่ปลงอนิจจัง และขอฝากไว้ในหนังสือให้รับรู้กันว่า “เรื่องนักรู้กัน (ในภูมิภาค) มาคั้งนานแล้วละคุณ” ก็คงจะพอ

ความเร่งร้อนทางการเมืองของคนใหม่นั้น เป็นการทำงานที่จะขาดความสามัญสำนึก ขาดการรับผิดชอบ อุดมคติที่มีมาจากมหาวิทยาลัยนั้น มีอยู่ไม่นาน เพราะวัตถุใหม่ๆ จะยั่วใจ ยั่วกิเลส ให้วิชาการนำหน้าจริยาดอยหลัง และมักจะยุ่งการงาน และพยายามหาเงินไปด้วย

สิ่งที่จะออกกล่าวไว้ไม่ได้ก็คือ คนเก่า ต้องเข้าใจคนใหม่ด้วย การที่เขาแต่งกายแบบลูกทุ่ง ฮีปโปนั้น ผู้บังคับบัญชา ไม่น่าจะมายุ่งในตัวเขามากนัก ควรจะสอดส่อง สั่งสอน ให้อยู่ในกรอบของระเบียบ วินัย มีผลงานการมากกว่าที่จะอยู่ให้เขาไปเหยียดคนเก่าๆ ทั้งโดยตั้งใจและในที เราต้องพยายามที่จะแยกการงานออกจากเรื่องส่วนตัว พยายามปรับปรุงตัว ให้เข้ากับเขาได้ สิ่งมาใหม่ บางอย่างก็เป็นของดี น่าจะรับรับเอาไว้ หรือหากจะรับไว้ยาก ก็น่าจะประยุกต์ หรือปรับให้เข้ากับของเก่าให้ได้ ก่อนที่จะนำมาใช้ การรับรับเอาไว้โดยไม่ไตร่ตรองนั้น เป็นการผิดอย่างไม่น่าอภิขัย การที่เราจะฉวยโอกาสตั้งพวกเรากันขึ้นในวงงานนั้น จะทำให้ผู้บังคับบัญชาลำบากที่จะปกครอง ในคราวต่อไป ซึ่งการมาอยู่ชั่วระยะเวลา ๑-๒ ปี ยังจะทำให้หัวหน้าปกครองยาก เพราะหัวหน้า และคนเก่า ต้องอยู่ตลอดไปทั้งที่กำลังจะเก่า และนั่งอยู่แล้ว คนที่อยู่กันมานาน ต้องเสียใจกันในทีนั้น ตูว่า เป็นชนวนระเบิดเวลาที่บ่อทำลายระบบราชการอย่างมาก

๓ ลักษณะการทำงานของคนมาใหม่ เราแบ่งคนเป็น ๓ พวก คือ

๓.๑ ทำไปแก้ตนเองไปเรื่อย ๆ โดยที่เป็นพวกที่รู้จักบุคคล สถานที่ เวลาดี คนที่มาใหม่มีน้อย เพราะจะคิดใจร้อนไปเสียมาก อยากเห็นผลงาน อยากแสดงคน

๓.๒ ลงทุนลงแรงไปมากมาย พยายามทำทุกอย่าง ตามหลักวิชาการ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาดี หรือไม่ได้รับการเอาใจใส่พอดี

จึงหมดพลังใจ พลังกาย ที่จะทำต่อ เพราะ ความดี ก็เพียงขั้นเดียว รุ่นพี่ไม่ทำ
หัวหน้า เมาทั้งวัน ได้ ๒ ขั้น เพราะเส้นสาย ในที่สุดก็ถูกกลืนไปในสายธารแห่งความเกียจ
คร้าน และใจแถมหลง

๓.๓ หลบเลี่ยงที่จะทำงานการ โดยคิดเสียว่าอยู่ปี สองปีอย่างมาก ทำส่งเดช
หาความสนุกกับการละเล่นดีกว่า พุดกับเจ้านายก็ไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ภาษา (ไทย) เพราะท่าน
เหล่านั้น มีความรู้ชั้นน้อย ไม่ปรับปรุงตน ยิ่งครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. คนใหม่ กศ.บ. ยิ่งจะ
แตกต่างกันมาก เข้ากันไม่ได้เลย คนละครคน ในเมื่อวงการทุกแห่งขาด แต่ไม่มีการปรับ
ปรุงหัวหน้าหน่วย คนอยู่ไม่ได้ก็ย้าย หน่วยงานอื่นก็รับเอาไว้ อยู่ไม่ได้ ก็ไปอีก
จึงน่าจะมาว่า เราจะต้องปรับคนใหม่ หรือจะเปลี่ยนคนเก่าดี

คนที่เลื่องการงาน แล้วไม่มีผลงานนั้น ไม่น่าอัศจรรย์ แต่มีบางคนที่ไม่ทำงาน หนึ่งงาน แต่
ใช้เวลาส่วนหนึ่งไปประจบประแจงเจ้านาย หรือไปทำงานให้ท่าน มีผลงานออกมาได้ปีละ ๒
ชั้น พวกนี้ นานวันเข้าเงินเดือนมากขึ้นก็มี โอกาสที่จะเลื่อนชั้นเป็นคู่บังคับบัญชาชั้นสูงขึ้นไปอีก
พวกนี้จะพกเอาอาณาจักรของตนเข้าไป มีการเล่นพวกกันอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ในบาง
รายยังมีแนวทางดำเนินชีวิตที่แปลกออกไปอีก คนใหม่ของเรานั้น มักจะถูกดูถูกความคิดความอ่าน
ของคนเก่า เพราะข้าราชการเก่า ๆ ไม่สนใจการอ่าน การเขียน คิดว่าตนถูกตลอดเวลา คิด
วัตถุ แข่งขันการสร้างควมร่ำรวย จนอากาศเสีย น้ำเน่า นอกจากนี้ ยังติดเจ้าขุนมูลนาย
ยึดระบบอาวุโสยอมรับอิทธิพลของเงินตรา และอำนาจนักการเมือง นิยมประนีประนอมมาก
จนไม่กล้าจะทำการอันใดที่ขัดขาด เขามักจะใช้วัตถุล่อใจคนรุ่นหนุ่มให้ยอมเห็นดีเห็นงามกับ
และอ้างสมอบให้ทำตามคำสั่ง ซึ่งบางครั้งก็เหมือนหลอกล่อเด็ก พยายามที่จะดึงเอาคนรุ่นหนุ่มมา
เป็นลูกมือ

๔ ผลตามมา จะพบว่ามีผลดังนี้

๔.๑ มีทัศนคติในวงงาน โดยอาจจะเป็นแผนของหัวหน้า ให้ท้ายพวก
มนตรี หรือ เข้าข้างคนเก่าก็ได้ ในที่สุดคนใหม่จะมีแต่ศัตรู อยู่ไม่ได้ คนใหม่คัดค้านคน
เก่า คนเก่าไม่เชื่อถือในความสามารถของคนใหม่

๔.๒ ขวัญเดียว ไม่อยากทำงาน หรือทำก็ตามแต่จะได้ ไม่มีการเสียสละให้กับการงาน

๔.๓ ระเบียบ วินัยที่มีไว้ ไม่มีคนสนใจอีกต่อไป และจะเป็นเรื่องที่ขบขันเฉพาะหมู่ที่อยู่มานาน อำนาจ การบังคับบัญชาจะหย่อนยานไป หัวหน้าจะหมดความหมาย

๔.๔ คนดี ตั้งใจทำงาน ไม่อยากทำอีกต่อไป คนเลว จะมีพวกมากขึ้น งานการไม่ต้องทำ คนที่มาใหม่ก็ไม่อยากจะมา เพราะได้ข่าวว่า ทั้งหัวหน้าและลูกน้อง ไม่ได้ความ

๔. มีเรื่องขี้สวามากขึ้น เพราะคนใหม่มาอยู่ไม่นาน ใครสวย ใครงาม ก็จะใช้ความพยายามที่นำมาบำเรอความสุขของตนเสียให้จงได้

เรื่องกำลังเป็นสิ่งที่น่ากลัวอยู่ในวงราชการ เพราะไม่มีความพอดี การที่จะลดตัวเพื่อจะประนีประนอมกันนั้น ย่อมหาโอกาสยาก จึงอยากเสนอไว้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะทำงานให้ดีขึ้น ในฐานะที่พวกเราเป็นคนในวงราชการด้วยกัน การที่จะเอาแพ้ เอาชนะนั้นกันไม่ใช่ข้อที่ต้งาม เพราะชนะ ย่อมก่อเวร แพ้ก็ก่อเวร เมืองไทยต้องการคนดี ไม่ใช่มีแต่ความจำเป็นที่ต้องรับแต่คนชั่วมาทำราชการ

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

ไทย.....นายสุนทร หงส์ลดารมภ์ ได้รับตำแหน่ง เลขาธิการ สปอ. คนใหม่ หลังจากดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกาเป็นเวลา เกือบ ๓ ปี และจะดำรงตำแหน่งเลขาธิการ สปอ. สืบแทนนายพล เฮอส์ วาร์กส์ แห่งฟิลิปปินส์ ในวันที่ ๔ กันยายน สกน

ลาว.....เจ้าสุข วงศ์ศักดิ์ ผู้แทนพิเศษของเจ้าสุภานุวงศ์ หัวหน้าขบวนการประเทศ ลาว หรือลาวคอมมิวนิสต์ ได้เดินทางไปยังกรุงเวียงจันทน์เมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕ เพื่อดำเนินการเจรจากับ เจ้าสุวรรณภูมา นายกรัฐมนตรีราชอาณาจักรลาว และถวายหนังสือของเจ้าสุภานุวงศ์ต่อเจ้าสุวรรณภูมา

อินโดนีเซีย.....ประธานาธิบดีอาลี บุคโต แห่งปาเกีสถานใต้เจรจากับ นางอินทรีวา คานธี นายกรัฐมนตรีอินโดนีเซีย เป็นเวลา ๕ วัน ได้มีการลงนามในข้อตกลงสันติภาพ ระหว่างประเทศทั้งสองที่เมืองซิมลา เมื่อ ๒ กรกฎาคม นับว่าความเป็น ศัตรูที่ดำเนินมาเป็นเวลา ๒๕ ปี ระหว่างอินโดนีเซียกับปาเกีสถานด่อนคลายลง ในการลงนามนี้ ประเทศทั้งสองตกลงใจที่จะยุติการเผชิญหน้าซึ่งกันและกัน และจะพยายามส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างกันให้เป็นไปอย่างฉันมิตร และ ประองคองกัน

เกาหลี.....รัฐบาลเกาหลีใต้กับรัฐบาลเกาหลีเหนือ ได้ประกาศที่จะรวมดินแดนเกาหลี ทั้งสองภาคเข้าด้วยกัน หลังจากประเทศทั้งสองคงคนเป็นปฏิปักษ์ต่อกันมา เป็นเวลา ๒๐ ปี มีประกาศพร้อมกันที่กรุงเซอูล นครหลวงเกาหลีใต้

และกรุงเปียงยาง เมืองหลวงของเกาหลีเหนือ ทั้งสองฝ่ายเปิดการเจรจา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้ โดยที่เกาหลีเหนือและ เกาหลีใต้มีความปรารถนาอันร่วมกันที่จะรวมคืนแดนทั้งสองภาคเข้ากันโดย เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งสองฝ่ายตกลงในหลักการ ๓ ประการ หลังจาก ได้ถูกแบ่งแยกออกจากกันเมื่อสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง หลักการที่ว่านั้น คือ ๑. การรวมเกาหลีจะต้องกระทำไปโดยความพยายามของเกาหลีเอง ทั้งต้องปราศจากการบีบบังคับหรือการแทรกแซงจากภายนอก ๒. การรวม เกาหลีจะกระทำโดยสันติวิธี ทั้งนี้จะไม่มีการใช้กำลังต่อกันแต่อย่างใด ๓. จะต้องมีการดำเนินงานเพื่อเอกภาพแห่งชาติ โดยถือเป็นเรื่องสำคัญ เหนือสิ่งอื่นใด โดยไม่คำนึงถึงความขัดแย้งทางค่านิยมทัศนคติ อุดมการณ์ และระบอบการปกครอง นอกจากการตกลงร่วมกันในหลักการรวมเกาหลี ทั้งสองภาคเข้าด้วยกันแล้ว ทั้งสองประเทศจะไม่โฆษณาถั่วร้ายหรือยุยง โดยการใช้อาวุธ จะมีการแลกเปลี่ยนในด้านต่าง ๆ พยายามร่วมกันให้ การเจรจาระหว่างสหประชาชาติเกาหลีเหนือกับเกาหลีใต้เป็นผลสำเร็จ เปิด การติดต่อทางโทรศัพท์โดยตรง และจัดตั้งคณะกรรมการประสานงาน เพื่อควบคุมให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลง โดยมี นายยูริคิลแห่งเกาหลีใต้ และ นายยุงจูคิมแห่งเกาหลีเหนือเป็นประธานกรรมการร่วมกัน

ญี่ปุ่น.....นายเออิซากุ ซาโตะ ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคลิเบอรัล เดโมแครต ของญี่ปุ่น อันเป็นพรรคการเมืองที่บริหารประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน ซึ่งหมายถึงการลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในคราวเดียวกันด้วย ผลการเลือกตั้งประธานพรรคลิเบอรัลเดโมแครต และนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของญี่ปุ่นเมื่อ ๕ กรกฎาคมนี้ ปรากฏได้แก่ นายคาเงอูเออิ ทานากะ จากการเลือกตั้งดังกล่าวนายทานากะ จะดำรงตำแหน่งประธานพรรคเดโมแครต และตำแหน่งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นมีกำหนด ๓ ปี นายทานากะ เป็นนายก-

รัฐมนตรีญี่ปุ่นที่มายุเพียง ๕๔ ปี นับว่ามีอายุน้อยที่สุดนับตั้งแต่เมื่อนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นตั้งแต่ปี ๒๔๘๔

จีนคอมมิวนิสต์.....ชาวเอพี เสนอข่าวหนังสือพิมพ์ฮ่องกงเมื่อ ๒๒ กรกฎาคมว่า นายเมาเซตง ได้ตัดสินใจแล้วในอันที่จะแต่งตั้ง นางเจียงจิง ภรรยาของเขาเองให้ครองตำแหน่งผู้นำจีนคอมมิวนิสต์แทนตัวเขาในเมื่อเขาพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว เพราะสันชวตหรือเพราะเหตุใดนั้นก็ถาม ชาวอ้างว่า การตัดสินใจของ เมาเซตงในเรื่องนี้ ได้เป็นที่ทราบกันตั้งอยู่แล้วในวงการพรรคคอมมิวนิสต์

อียิปต์.....อียิปต์ยื่นคำขาดต่อคณะผู้นำโซเวียตที่ห้ามขายเครื่องบินในกรุงมอสโก ในระหว่างที่นายอาซิส ซิดกี นายกรัฐมนตรีอียิปต์ ได้ ไปเยี่ยมกรุงมอสโก เป็นเวลา ๓๐ ชั่วโมง โดยแจ้งให้ผู้นำโซเวียตเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ ให้อาวุธแก่อียิปต์สำหรับใช้ในการรุกรานใหญ่ตามที่อียิปต์ต้องการ หรือ ไม่ถอนผู้เชี่ยวชาญทางทหารออกไปจากดินแดนอียิปต์ทั้งหมด เมื่อโซเวียต ปฏิเสธที่จะปฏิบัติในข้อแรก อียิปต์จึงขอให้ โซเวียตถอนผู้เชี่ยวชาญทางทหารของโซเวียตอยู่ในอียิปต์ประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน มีทั้งนักบิน ช่างเทคนิคควบคุมการใช้ขีปนาวุธและผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่น ๆ ประธานาธิบดี ซาดัตแห่งอียิปต์ ได้ ไปเยี่ยมกรุงมอสโกหลายครั้งเพื่อแสวงหาอาวุธสำหรับ ใช้ประโยชน์ในการเผชิญหน้ากับอิสราเอลแต่กระแสน้ำที่ทราบเรื่องก็แจ้ง ว่าโซเวียตส่งอาวุธไปให้อียิปต์ส่วนใหญ่เป็นอาวุธใช้ในการป้องกันตัวเท่านั้น

กฎหมายและระเบียบใหม่

มีกฎหมายและระเบียบใหม่ที่นำเสนอใจประกาศใช้ดังนี้

๑. คำสั่งกองบัญชาการคณะปฏิวัติที่ ๒๖๖/๒๕๑๕ เรื่องการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
๒. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๐ เรื่องการแบ่งส่วนราชการในกรมธนารักษ์
๔. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยมหิดล
๕. เรื่องคุณวุฒิผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. ปว.ส. และ ป.ม.ช.
๖. เรื่องการรับรองปริญญา และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของมหาวิทยาลัย
๗. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๗๖ (นบ ๒๕๑๕) ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร
๘. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๗๗ (นบ ๒๕๑๕) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนเงินเดือน

คำสั่งกองบัญชาการคณะปฏิวัติ

ที่ ๒๖๖/๒๕๑๔

เรื่อง การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

คณะปฏิวัติถือว่าการให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เป็นนโยบายสำคัญและจะต้องดำเนินการเร่งรัดกวักจนให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายโดยเร็ว ทั้งนี้จึงให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจทุกแห่งดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ผู้มาติดต่อให้มากที่สุด ให้งานที่มาติดต่อดำเนินการรวดเร็วไปโดยมิให้ประชาชนต้องเสียเวลามาติดต่อบ่อยครั้ง
๒. เรื่องใดที่ประชาชนควรจะมีล่วงหน้า เพื่อประโยชน์สำหรับการเตรียมตัวมาติดต่อก่อน เช่น การแสดงเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ รวมทั้งค่าธรรมเนียม ก็ให้แจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้า โดยทำเป็นป้ายประกาศ หรือทำเอกสารแจกจ่ายหรือแพร่ข่าวทางวารสารต่าง ๆ ตลอดจนสื่อสารมวลชนอื่น ๆ เป็นต้น
๓. ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ แจ้งกำหนดระยะเวลาที่จะปฏิบัติให้แล้วเสร็จให้ผู้มาติดต่อก่อนทราบ ในกรณีที่ไม่อาจจะจัดทำให้แล้วเสร็จตามกำหนด ให้แจ้งสาเหตุแห่งการไม่แล้วเสร็จให้ผู้มาติดต่อก่อนทราบด้วย
๔. ให้เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยเสมอหน้า และยุติธรรม
๕. ให้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่ติดต่อกับประชาชน มิให้ละเลยการปฏิบัติงาน
๖. ให้จัดเจ้าหน้าที่ไว้ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้สนใจเป็นพิเศษกับผู้มีปัญหา เช่น ไม่รู้หนังสือหรือว่างกายทุพพลภาพ เป็นต้น
๗. งานใดซึ่งเป็นเรื่องเดียวกัน แต่ประชาชนต้องติดต่อกับหน่วยงานราชการหลายแห่ง ให้หาทางจัดรวมงานไว้ในที่แห่งเดียวกัน หรือให้น้อยแห่งที่สุด

สำหรับงานที่รัฐสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ประชาชนทำ ถ้าอยู่ในวิสัยที่จะทำได้ ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่คนเรื่อง รับเป็นภาระดำเนินการเรื่องให้จนเสร็จ โดยไม่ต้องให้ผู้มาติดต่อดำเนินการเสียเวลาไปติดต่อกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องอีก

๘. ให้ทุกหน่วยงานสำรวจและคัดถอนขั้นตอนทำงานที่ไม่จำเป็น ซึ่งอาจทำได้โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมายและระเบียบการ ในกรณีที่ไม่อาจทำได้เนื่องจากต้องแก้ไขกฎหมายและระเบียบการ ก็ให้เสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

การเก็บค่าธรรมเนียมหมอมันก่อให้เกิดความยุ่งยาก และไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ
ให้พิจารณายกเลิกเสีย แบบพิมพ์ใต้อย่างยากและจำเป็นต้องใช้อ้อยู่เสมอ ให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เข้าใจง่าย
และสะดวกแก่ผู้มาติดต่อที่จะกรอกข้อความ

๔. ให้ทุกหน่วยงานรายงานตามลำดับชั้น ทุกกระชั้นชิดเห็นว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนไปแล้วเพียงใด มีอุปสรรคอย่างไร และมีสิ่งใดที่สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข
อีกต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(ลงนาม) จอมพล ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ด้วยที่ประชุมกรรมการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในคราวประชุมประจำปีครั้งที่ ๑/๒๕๑๓ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๓ ได้ลงมติอนุมัติในหลักการ ให้จัดตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ ขึ้นในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกสองคณะ ประกอบกับคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ในคราวประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๐/๒๕๑๔ ได้ลงมติให้จัดตั้งทั้งสองคณะดังกล่าว ขึ้นในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๒ หัวหน้าคณะปฏิบัติหน้าที่อำนาจของนายกรัฐมนตรี ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง แบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๓

ข้อ ๒ ให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีส่วนราชการดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) คณะมนุษยศาสตร์
- (๓) คณะศึกษาศาสตร์
- (๔) คณะสังคมศาสตร์
- (๕) คณะวิทยาศาสตร์
- (๖) คณะแพทยศาสตร์
- (๗) คณะเกษตรศาสตร์
- (๘) คณะวิศวกรรมศาสตร์
- (๙) คณะทันตแพทยศาสตร์
- (๑๐) คณะเภสัชศาสตร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. พิกิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอน ๖๒ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๕

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๗๐

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการในกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลังเสียใหม่ เพื่อให้บังเกิดผลที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ กรมธนารักษ์ในกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๔๙๕

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. สำนักงานเลขาธิการกรม แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกคลัง
- (๓) แผนกพัสดุ

๒. กองคลังกลาง แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ

- (๑) แผนกรับและแลกเงิน
- (๒) แผนกจ่ายเงิน
- (๓) แผนกแสกมป์ธนาคาร
- (๔) แผนกบัญชี
- (๕) แผนกรักษาทรัพย์สิน

๓. กองรักษาที่หลวง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกทะเบียน
- (๒) แผนกผลประโยชน์
- (๓) แผนกช่าง

๔. กองกาษาปต์ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกโรงงาน
- (๒) แผนกรักษาทรัพย์สิน

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

ที่ทำการราชพัสดุจังหวัด

ข้อ ๓ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกา ที่ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. พิบิตภูมิ

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอน ๔๘ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงเกษตร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๑๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เลขาธิการศรี (ฝ่ายการเกษตร)

ผู้ช่วยเลขาธิการ

เทียบกับตำแหน่ง

หัวหน้าแผนก

หัวหน้ากอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ผู้ใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง คุณวุฒิของผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
เรียน กระทรวงทบวงกรม

ด้วยปรากฏว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และวิชาชีพชั้นสูง
ในวิทยาลัยเทคนิคต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ อาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
ดังกล่าวเข้าวันราชการได้ตามกฎ ก.พ. ดังนี้

๑.๑ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาช่างสำรวจ จากวิทยาลัยเทคนิค
ภาคใต้ จังหวัดสงขลา แผนกวิชาสถาปัตยกรรม จากวิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และ
วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีหลักสูตร ๓ ปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ. ๓) อาจ
บรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันนับ ๒ ชั้น ๔๑๐ บาท ตามข้อ ๓ (๘) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๔
(พ.ศ. ๒๕๔๗)

๑.๒ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกวิชาเครื่องกล แผนกวิชาช่างไฟฟ้า
จากวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง จากวิทยาลัยเทคนิคตาก จังหวัดตาก แผนกวิชาช่าง
ก่อสร้าง จากวิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีหลักสูตร ๒ ปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษา
ตอนปลาย สายอาชีพ (มศ. ๖) อาจบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันนับ ๑ ชั้น ๑,๐๐๐ บาท ตามข้อ ๓ (๑๑)
แห่ง กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๔ (๒๕๔๗)

๒. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมศึกษา (ป.ม.ธ.) ของวิทยาลัยพัฒนการพระนคร
ซึ่งมีหลักสูตร ๑ ปี ต่อจากประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อาจบรรจุในตำแหน่งครูได้ตามข้อ ๔
แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๔ พ.ศ. (๒๕๔๗)

ทั้งนี้ หากส่วนราชการใดประสงค์จะบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว ก็ขอให้ทำความเข้าใจกับ
ก.พ. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๔๑๓๓๓๓ ต่อ ๔๖,๔๕

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรชั้นสูงของมหาวิทยาลัย

เรียน กระทรวงทบวงกรม

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรชั้นสูง ของมหาวิทยาลัยว่า เป็นปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามกฎ ก.พ. ดังนี้

๑. ผู้ได้รับปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต (อ.ม.) สาขาวิชาปรัชญา ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๕) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

๒. ผู้ได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต วท.บ. (เทคนิคการแพทย์) ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (สาขาวิชาภาษาเยอรมัน) ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

๓. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก สาขาวิชาทันตกรรม สาขาวิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก และสาขาวิชาทันตกรรมหัตถการ ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๗ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (๒๕๕๓)

ทั้งนี้ หากส่วนราชการใดประสงค์จะบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว ก็ขอให้ทำความเข้าใจกับ ก.พ. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๘๕๓๓๓๓ ต่อ ๔๖,๔๘

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การรับรองปริญญาของมหาวิทยาลัย

เรียน กระทรวงทบวงกรม

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองปริญญาของมหาวิทยาลัยว่า เป็นปริญญาซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามกฎ ก.พ. ดังนี้

๑. ผู้ได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาสัตวศาสตร์ ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาโลหการ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-เกษตร และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์-พลศึกษา ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์-พลศึกษา ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

๒. ผู้ได้รับปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต (อ.ม.) สาขาวิชาไทยวิทยา สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาชีวิตติของมหาวิทยาลัยมหิดล อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๕) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

๓. ผู้ได้รับปริญญาด้านคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๖) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

๔. ผู้ได้รับปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต แล้วศึกษาได้รับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาธิวิทยาคลินิก หลักสูตร ๒ ปี ของมหาวิทยาลัยมหิดล อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๘ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

ทั้งนี้ หากส่วนราชการใดประสงค์จะบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว ก็ขอให้ทำความเข้าใจกับ ก.พ. ค่อยไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๔๖,๔๘

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยมหิดล

ด้วยที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยมหิดล ในคราวประชุมปรึกษา ครั้งที่ ๖/๒๕๑๓ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๑๓ ได้ลงมติอนุมัติให้จัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ขึ้นในมหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบกับคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ในคราวประชุมปรึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๑๔ ได้ลงมติให้จัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ดังกล่าวขึ้นในมหาวิทยาลัยมหิดล แล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และ ๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๑๒ หัวหน้าคณะปฏิบัติใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๒ และเรื่องการจัดตั้งสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้อ ๒ ให้มหาวิทยาลัยมหิดล มีส่วนราชการดังนี้

๑. สำนักงานอธิการบดี แบ่งออกเป็นกองและแผนกดังนี้

กองกลาง แบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกสถิติและชีวประวัติ
- (๓) แผนกวิเทศสัมพันธ์

กองคลัง แบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกบัญชี
- (๒) แผนกเงิน
- (๓) แผนกพัสดุ

กองบริการการศึกษา แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกประมวลการวิจัย
- (๒) แผนกหลักสูตร
- (๓) แผนกห้องสมุด

๒. คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

๓. คณะสัตวบาลศาสตร์

๔. คณะเทคนิคการแพทย์

๕. คณะวิทยาศาสตร์เขตร้อน

๖. คณะวิทยาศาสตร์
 ๗. สำนักวิทยาสถิต
 ๘. คณะแพทยศาสตรั โรงพยาบาลรามาธิบดี
 ๙. คณะทันตแพทยศาสตรั พญาไท
 ๑๐. คณะเภสัชศาสตรั พญาไท
 ๑๑. คณะสังคมศาสตรัและมนุษยศาสตรั
 ๑๒. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
 ๑๓. คณะพยาบาลศาสตรั
- ทั้งนี้ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๕ ตอนที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๗๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ข้อ ๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑) ของข้อ ๔ (๖) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

“ (๑) ลาไปฝึกอบรม หรืองานตาม (๑๒) (ก) และ (ข) ”

ข้อ ๓. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑) และ (๑๒) ของข้อ ๔ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

“ (๑๑) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ (๑๒) ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ไปฝึกอบรมหรือ ศึกษาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และศึกษาน ณ ต่างประเทศ เว้นแต่

(ก) ไปฝึกอบรมหรือศึกษานด้วยทุนประเภท ๑ ไม่เกินสิบสองเดือน โดยนับรวมทั้งการไปฝึกอบรมหรือศึกษานติดต่อกันมาก่อนรอบปีที่แล้วมาด้วย และการฝึกอบรมหรือศึกษานนั้นได้ผลดีเป็นประโยชน์แก่ราชการ

(ข) ไปฝึกอบรมหรือศึกษานด้วยทุนประเภท ๒ ไม่เกินหกสิบวันโดยนับรวมทั้งการไปฝึกอบรมหรือศึกษานติดต่อกันมาก่อนรอบปีที่แล้วมาด้วย และการฝึกอบรม หรือศึกษานนั้นได้ผลดีเป็นประโยชน์แก่ราชการ”

ข้อ ๔. ให้เพิ่มความต่อไปเป็นวรรคสองของข้อ ๑๔ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

“ผู้ซึ่งสมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้น ตามข้อ ๑๓ แต่ขาดลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๔ (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าในรอบปีที่แล้วมาผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปก่อนหรือหลังไปศึกษา ฝึกอบรม หรือศึกษาน ให้เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ไม่เกินหนึ่งขั้น”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

จอมพล ถ. พิบูลย์

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ผู้ใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๔๘ ตอนที่ ๑๒๐ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๑๕

บรรณาธิการแถลง

ท่านสมาชิกคงจะได้อ่านกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๗/๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไข
หลักการบางประการเกี่ยวกับการเลื่อนอันดับเงินเดือนและขั้นเงินเดือนแก่ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติ
ให้ลาศึกษาทำงานหรือฝึกงานแล้ว เรื่องนี้เป็นผลดีแก่ข้าราชการประการหนึ่ง และวาระสารเดือน
ต่อไปจะได้ชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย ขอให้อคติใจ
รอนกว่าวาระสารฉบับเดือนกันยายน ๒๕๑๕ จะมาถึงท่านนะครับ

ขอขอบคุณผู้มีส่วนให้ความรู้ในด้านวิชาการและปฏิบัติการในวาระสารฉบับนี้ คือ
พ.ต. อรรถ วิชัยกุล คุณโสรัจ แสนศิริพันธ์ คุณสนธิ เกษะศิริ คุณประยูร พรหมพันธ์
คุณธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ คุณสิทธิชัย ประเสริฐศรี และ คุณวิฑูรย์ อังประพันธ์

ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณคือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ร้านนายฉันท โรงงาน
ยาสูบ สถานพยาบาลสหภาพร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. มงคลวนิช และ บริษัทมินเชนแมน
เนอรี่ จำกัด
